
HET DORPSPLEIN

René Gybels

Toneelmanuscript

RG

René Gybels
Baandries 5
3583 PAAL
Tel. 011/42 64 05

Annick Gybels
Wijnpeerstraat 7
9820 MERELBEKE
Tel. 09/232 25 05

Bestellingen: rene.gybels@skynet.be
annick.gybels@gmail.com

Website: renegybels.wixsite.com/toneel

HET DORPSPLEIN

Blijspel in vier bedrijven

door

René Gybels

1991 - herziene uitgave 2010

Dit toneelstuk wordt u uitsluitend ter lezing overgemaakt. Niets uit deze uitgave mag worden gekopieerd of verveelvoudigd met de oog op de uitvoering van het stuk en/of worden openbaar gemaakt op welke wijze ook zonder voorafgaande toestemming van de auteur of zijn gevolmachtigde.

Indien u het stuk wenst te spelen.

Indien u een digitale tekst ter lezing werd overgemaakt, ontvangt u een geschreven toelating om het stuk te verveelvoudigen op zoveel exemplaren als nodig voor het opvoeren van het stuk samen met het formulier “Aanvraag tot toelating” met de nodige richtlijnen inzake auteursrechten.

Indien u niet in het bezit bent van de tekst ontvangt u op eenvoudig schriftelijk, telefonisch of elektronisch verzoek, gericht aan René of Annick Gybels, GRATIS een digitale of een losbladige brochure. Hierbij ontvangt u eveneens een geschreven toelating om het stuk te verveelvoudigen op zoveel exemplaren als nodig voor het opvoeren van het stuk samen met het formulier “Aanvraag tot toelating” met de nodige richtlijnen inzake auteursrechten.

Contactpersonen: René Gybels Baandries 5 3583 Paal

Tel. 011/42 64 05

Annick Gybels Wijnpeerstraat 7 9820 Merelbeke

Tel. 09/232 25 05

Bestellingen: rene.gybels@skynet.be
annick.gybels@gmail.com

Website: renegybels.wixsite.com/toneel

Plaats van het gebeuren.

Een dorpsplein in het begin van de jaren vijftig.

Het verhaal

“Het Dorpsplein” brengt ons het verhaal van het dagdagelijks leven van de pleinbewoners met hun goede en slechte kanten, met hun groot hart en hun bekrompen geest, met hun rake uitspraken en hun roddelpraatjes.

Sooi, de cafébaas, is een eeuwige grapjas.

Joske van 't café is verliefd op zijn buurmeisje, Joseeke van de slager, dit tot groot ongenoegen en ongerustheid van hun beider ouders. Zij dragen immers een groot geheim mee van uit het verleden.

Matil, de bomma bemoeit zich nergens mee maar steekt overal haar neus tussen.

Katrien, een huwbare jonkvrouw, wordt begeerd door zowel de koster als de meester. Tuur, de facteur loopt meer zat dan nuchter. De pastoor is erg naïef en allergisch voor pastoorsmoppen. Soeur Angeliske loopt doorheen het verhaal als een levende heilige.

Jeroom, de garde tracht alles in goede banen te leiden.

Op het dorpsplein maken we kennis met dorpsfiguren zoals de oudere generatie ze nog gekend heeft maar waarvan de jongeren zich nog enkel een beeld kunnen vormen uit de verhalen van hun ouders en grootouders.

Het decor

Links voor staat het huis van Katrien, de jonkvrouw. Het telt één verdiep. Eén raam op dit verdiep kan geopend worden.

Schuin boven dit raam is een straatlantaarn aangebracht, die voor de verlichting zorgt tijdens het derde bedrijf, dat zich 's avonds afspeelt. Links naast de deur is een gleuf, die dienst doet als brievenbus.

Daarnaast zien we het huis van bomma. Het hoeft geen verdiep. Rechts van de deur bevindt zich de brievenbus.

Midden in de achtergrond staat een kiosk met ervoor een bank. Naargelang de mogelijkheden kan de kiosk ook vervangen worden door bijvoorbeeld een pomp met wat rasterwerk en enkele struiken. Links en rechts boven de bank zijn kleine lantaarns aangebracht voor de verlichting bij avond.

Op de achterwand is een wandschilderij aangebracht met daarop een kerk in de verte en enkele bomen. In de wandschilderij zijn kleine gaatjes aangebracht met lampjes. Deze lampjes, die in twee series kunnen ontstoken worden, vormen 's nachts een sterrenhemel.

Rechts voor en recht tegenover het huis van Katrien staat het café “Bij Sooi en Suska”, zoals we boven de hoekdeur kunnen aflezen. Links van de hoekdeur zijn twee ramen met gordijnen waarboven de cafébezoekers kunnen naar buiten kijken. Onder één der ramen staat een bank. Rechts van de hoekdeur en onttrokken aan het zicht van de pleinbewoners staat eveneens een kleine bank.

Wanneer de deur open is kan men in het café kijken.

Naast het café bevindt zich de “Slagerij Sint-Antonius” zoals blijkt uit het uithangbord boven de deur. Naast de deur zien we een uitstalraam met een varkenskop en enkele bloedworsten.

In iedere woning is verlichting aangebracht.

Het podium kan betreden worden met doorgangen achter het huis van bomma Matil en achter de slagerij.

De straatlantaarn, de lantarentjes bij de kiosk, iedere serie van de sterrenhemel en de verlichting in iedere woning kunnen afzonderlijk aan- en uitgeschakeld worden.

Personages

7 dames – 9 heren – figuranten

- **Sooi, de cafébaas.** (50j) Hij is gekleed in broek en hemd en draagt sandalen. Hij is een vrolijk type en erg plaagziek.
- **Suska, zijn vrouw.** (45j) Zij is een typische cafébazin van op de buiten.
- **Joske, hun zoon.** (20j) Hij is gekleed als een universiteitsstudent en draagt een studentenpet.
- **Toon, de slager** (45j) Tijdens de dag is hij in werkkleding met voorschoot, muts op het hoofd en klompen aan de voeten. 's Avonds draagt hij broek en trui.
- **Tenette, zijn vrouw.** (45j) Tijdens de dag draagt zij een witte winkelschort, 's avonds rok en bloes. Zij is een enigszins stuurs type en kan niet verdragen dat haar man zeker zo graag in het café vertoeft als in de slagerij.
- **Joseeke, hun dochter** (20j) Zij draagt een fris kleedje of rok en bloes en is een vrolijk dorpskind.
- **Matil, de bomma.** (70j) Zij is een ouderwets geklede bemoeizuchtige vrouw.
- **Katrien, een jonkvrouw** (45j) Zeer deftig maar wel wat ouderwets gekleed. Zij schuwt het mansvolk.
- **de koster** (40j) Eerst gekleed als visser met alles erop en eraan. Tijdens het derde bedrijf is hij gekleed in smoking die geheel gelijk is aan deze van de meester. Tijdens het vierde bedrijf is hij in kostuum.
- **de meester** (50j) Hij is gekleed in een ietwat afgedragen kostuum. Tijdens het derde bedrijf is hij in smoking die geheel gelijk is aan deze van de meester. Hij is zichtbaar getekend door zijn beroep en het leven.
- **Tuur, de facteur** (35j) Hij is een echte levensgenieter, die geen vol glas maar ook geen leeg glas kan zien staan. Hij draagt het pak van een brievenbesteller.
- **Bertien, zijn vrouw** (35 j) Zij is zeer toegewijd en bezorgd voor haar facteur.
- **Jeroom, de garde.** (40j) Hij is onverstoorbaar maar toch echt volks. Tijdens het eerste bedrijf is hij in zomeruniform in hemd met korte mouwen. Tijdens het derde en vierde bedrijf draagt hij zijn volledig uniform met jas.
- **de pastoor** (50j) Hij draagt een lange toga met baret. Hij is zeer vriendelijk maar een beetje naïef en is daardoor een gedroomd slachtoffer voor de grappen van Sooi.
- **Soeur Angelikske** (25j) Een lief zusterke met lange nonnenkleren en kap.
- **een dorpsfiguur- zanger.** Hij is een zonderling en is gekleed in broek met witte trui en sjaal.
- **enkele figuranten** : een tweetal werklieden die met hun werktas 's morgens naar hun werk vertrekken en 's avonds terug thuis komen.
- **zo mogelijk een muzikant-accordeonist** die begeleid bij het zingen.

E E R S T E B E D R I J F

Eerste tafereel: Sooi – Katrien – figuranten

(Een morgen op een zomerse dag midden in de week. We horen de vogels fluiten en in de verte klinkt de roep van een koekoek. Sooi verschijnt voor het raam van het café en schuift de overgordijnen opzij. Daarna komt hij naar buiten, in broek en hemd, de hemdsmouwen opgerold. Hij rekt zich flink uit en ademt met zichtbare voldoening de morgenlucht in.

Twee werklieden, die naar hun werk vertrekken, komen op van links, gaan voorbij de kiosk en gaan rechts af.)

EERSTE WERKMAN: Goede morgen Sooi!

TWEEDE WERKMAN: Sooi!

SOOI: Dag mannen! Gaat ge uwe post maken?

TWEEDE WERKMAN: Ja Sooi. Er moet zaad in 't bakje komen hè.

SOOI: Zo is dat mannen. Maar ge moet u daarvoor toch niet dood werken.

EERSTE WERKMAN: Dat gaan we zeker niet doen. We houden reserve om deze avond nog een pint te komen drinken.

SOOI: Dat hoor ik graag. Tot straks hè.

EERSTE EN TWEEDE WERKMAN: Ja tot straks Sooi!

(Wanneer de werklieden verdwenen zijn begint Sooi het terras klaar te zetten. Het terras bestaat uit twee tafels met bijhorende stoelen die voordien netjes tegen de muur stonden gestapeld. Tijdens zijn werk zingt Sooi vrolijk een lied. Zo mogelijk worden de laatste twee regels van iedere strofe al fluitend herhaald.)

Sooi zingt: “Het dorpsplein”. (muziek in bijlage)

Ik woon op het dorpsplein
en zing er mijn lied.
Ik voel mij gelukkig
zoals u wel ziet.
Van vroeg in de morgen
tot 's avonds heel laat,
zing ik in mijn herberg
en hier op de straat.

De mensen van 't dorpsplein
zijn lief en charmant.
Wij wonen hier samen
en gaan hand in hand.
Wij delen ons vreugde
en ook ons verdriet.
Lawaaien en ruzie
bestaan bij ons niet.

(Het bovenraam van het eerste huis links wordt geopend. Katrien, in nachtgewaad en met onduleerspelden in het haar, steekt haar hoofd naar buiten.)

KATRIEN: Hela zot, is het nu bijna genoeg!

SOOI: Ha, goede morgen Katrientje. Zijt ge al wakker?

KATRIEN: Zoudt ge niet wakker worden met al dat lawaai. Waar trekt dat nog op, 's morgens zo vroeg. Ge moest beschaamd zijn.

SOOI: Ja maar Katrien, 't is al half acht. En ge kent toch het spreekwoord: "De morgenstond heeft goud in de mond."

KATRIEN: Daarom moet ge nog geen lawaai staan maken. Ik heb ook goud in mijne mond, kijk maar eens, een hele tand. Maar ik hou 's morgens vroeg mijn bakkes toe zodat de mensen kunnen slapen, treiteraar.

(Katrien slaat het venster dicht.)

SOOI: *(plechtig)* Amai zeg, hare hoogheid Katarina van het dorpsplein is met het verkeerde been uit bed gestapt. Ik zal haar eens getuigenis afleggen van mijn oprechte bewondering voor haar. *(gewoon)* Dan gaat ge wat beleven.

Sooi zingt de derde strofe.

Katrientje mijn buurvrouw
dat is echt een schat.

Ik wou dat ik zelf
zo een lief vrouwtje had.

(Sooi doet teken met de hand van 'amaaai')

Ze houdt van mijn liedjes...

(Sooi kijkt schamper naar boven.)

Ze stelt ze op prijs.

Katrientje mijn engel
brengt mij van de wijs.

(Terwijl Sooi het melodietje al fluitend herhaalt, wordt het raam opnieuw geopend.)

KATRIEN: Nu is het genoeg geweest, lelijke deugniet. Dat ge een mens niet laat slapen dat is al erg genoeg. Maar dat ge mij nog voor de zot durft houden, dat is er te veel aan. Ik zal klacht indienen. Ik ga naar de politie.

Tweede tafereel: Sooi – Katrien – Jeroom.

(Jeroom, een politieagent, komt op van linksachter.)

JEROOM: Politie? Roept er iemand om de politie?

KATRIEN: Ha Jeroom, gij komt van god gezonden.

JEROOM: Van god gezonden? Nee nee Katrien, de commissaris heeft mij gestuurd.

KATRIEN: Ik wil maar zeggen Jeroom, dat ge juist op tijd komt. Want daarzie, die loebas... die Judas... die... die...

JEROOM: De politie komt altijd op tijd Katrien. En wat is er hier allemaal aan de hand met die loebas... die Judas...

KATRIEN: Hij heeft mij wakker gemaakt met zijn straatlawaai.

JEROOM: Is dat waar Sooi?

SOOI: Awel ja... 't is te zeggen nee Jeroom. Ik zong (*plechtig*)” uit pure vreugde bij het ontwaken van deze stralende nieuwe dag en weliswaar onder het raam van mijne buurvrouw” een vrolijk deuntje in de morgen. Maar 't is verdorie al half acht. Dat is toch geen straatlawaaï niet meer.

JEROOM: Dat klopt Sooi. Dat klopt gelijk een bus jong. Spijtig Katrien, maar om half acht kan ik geen proces niet meer maken voor straatlawaaï.

KATRIEN: Maar hij heeft mij ook heel erg beledigd, de lelijke lorejas.

JEROOM: U heel erg beledigd? Ja maar Sooi, wat hoor ik nu jong. Smaad in 't openbaar aan een onschuldige maagdelijke jonkvrouw, dat is een strafbaar feit zulle. (*Jeroom knipt een oogje naar Sooi.*) En wat heeft hij zoal gezegd Katrien?

KATRIEN: Hij heeft gezegd dat ik... een schat ben.... en een engel...

JEROOM: Jaaaa? Heeft hij dat allemaal gezegd? Verdorie dat is een heel zwaar belediging. Sooi jong, daarvoor vliegt ge de boek op. (*tot Katrien*) Ga maar gerust terug slapen Katrien. Ik zal er wel voor zorgen dat Sooi in 't vervolg twee keer goed nadenkt voor hij nog zo'n stommiten verkoopt.

KATRIEN: Dat zal u leren hè treiteraer!

(Katrien sluit het raam. Sooi en Jeroom zetten zich op het terras, Jeroom met zijn rug naar het raam gekeerd. Sooi zet zich neer zodat hij Katrien in de gaten kan houden. Katrien blijft duidelijk zichtbaar van achter het gordijn de gebeurtenissen gade slaan.)

JEROOM: Houdt ze ons in de gaten Sooi?

SOOI: Ja Jeroom, ze staat achter het gordijn te gapen.

JEROOM: Dan moeten we doen of het echt is. (*neemt boek en pen en spreekt heel luid*) Sooi, hoe is uwe naam?

SOOI: (*kijkt heel verwonderd*) Franciscus.

JEROOM: (*onverstoorbaar*) Hela makker, niet zwansen hè. Ik schrijf op “Sooi”, punt, gedaan. Geboren?

SOOI: Ja ja Jeroom, natuurlijk.

JEROOM: Geboren: ja. Waar en wanneer doet in dit geval niets ter zake. Beroep?

SOOI: Cafébaas.

JEROOM: Wablief... cafébaas? En ge laat mij, een vertegenwoordiger van de wet, hier werken zonder mij een pint te presenteren. En dat met zo een dorstig weer.

SOOI: Ja maar, Katrien houdt ons nog altijd in de gaten. Ik durf wedden dat ze ambras verkoopt als ik u een pint ga halen. Willen we het proberen?

(Sooi staat recht en gaat tot aan de deur van het café. Het raam vliegt open en Katrien steekt het hoofd naar buiten.)

KATRIEN: Hela manneke, dat zal niet pakken. Jeroom pas op hè. Hij wilt u omkopen met een pint.

JEROOM: Niet bang zijn Katrien. Een dienaar van de wet is onkreukbaar en niet om te kopen, zeker niet met een gewone pint bier. Wacht, we zullen hem eens wat anders leren zie. Sooi geef mij een trappist op kosten van Katrien.

KATRIEN: Wablief! Zijt ge zot gij! Betaal uw pinten zelf zatlap.

(Katrien slaat het raam dicht en verdwijnt uit zicht.)

SOOI: Jeroom, dat was recht in de roos. Ze heeft een schrik gepakt, de scherpe pin. Nu maar rap een grote pint zeker?

JEROOM: 't Is eigenlijk nog vroeg Sooi. Maar goed begonnen...

SOOI: ... is half gewonnen.

JEROOM: Dat klopt Sooi. Dat klopt gelijk een bus jong.

(Sooi gaat binnen in het café.)

Derde tafereel: Sooi – Jeroom – Toon.

(Zodra Sooi binnen is komt de slager buiten in de deur staan terwijl hij een slagersmes wet.)

TOON: Morgen Jeroom, al zo vroeg op de lappen?

JEROOM: Op de benen slachter, op de benen. En al aan 't werk jong. Ik heb de Sooi hier zojuist een proces aan zijn been gelapt, allee zagezegd. Smaad in het openbaar aan zijn buurvrouw Katrien.

TOON: Ja, Sooi houdt iedereen graag voor de zot en vooral Katrien. Vroeg of laat moet daar ambras van komen.

(Sooi komt naar buiten met drie glazen bier.)

SOOI: Awel pensendraaier, zijt ge me weer aan 't beklappen?

TOON: U beklappen, nee nee Sooi, zoiets zou ik nooit doen. Ik denk er nog niet aan. Ik zei juist tegen Jeroom dat er met Katrien nog al rap ambras kan van komen. Nietwaar Jeroom?

JEROOM: Dat klopt Sooi, dat klopt gelijk een bus jong.

SOOI: Dan is 't goed. Anders zou ik er nog spijt van krijgen dat ik voor u ook een pint heb meegebracht.

TOON: Is daar een pint bij voor mij? *(neemt een glas)* Dat had ge echt niet moeten doen Sooi. Schol, als ge toch niet wilt lossen.

SOOI en JEROOM: Schol.

(Jeroom drinkt zijn pint in één teug leeg.)

JEROOM: Nu stap ik maar eens op. Ik heb vandaag nog veel te doen.

SOOI: Niet forceren hé Jeroom.

JEROOM: Nee nee Sooi, ik doe het wel rustig aan.

SOOI: Want de dag is nog lang, weet ge.

JEROOM: Dat klopt Sooi, dat klopt...

SOOI: ... gelijk een bus jong.

JEROOM: Dat wilde ik zeggen. Tot straks.

SOOI: Tot straks Jeroom.

TOON: Dag Jeroom.

Vierde tafereel: Sooi – Toon – Joseeke.

(Wanneer de garde weg is zetten Sooi en Toon zich aan een tafel op het terras.)

TOON: Er is toch niets zo goed als een frisse pint bier op een warme zomerse morgen hè Sooi.

SOOI: Dat is waar Toon. En daarbij een lekker stukje worst, dat zou smaken jong.

TOON: Dat is ook waar. Joseeke!!! Joseeke!!!!

(Joseeke opent de deur van de slagerij.)

JOSEEKE: Wat scheelt er pa?

TOON: Breng ons eens een stuk van die verse worst kind.

JOSEEKE: 't Is goed pa.

(Joseeke gaat terug binnen in de slagerswinkel.)

SOOI: Hebt ge vandaag al worsten gedraaid slachter? Dan toch met een zware kop zeker. Want ge hebt gisteren weer lang aan de toog gehangen.

TOON: En veel te veel gedronken. Ons Tenette is er niet goed voor gezind.

SOOI: Heeft ze ook geen gelijk dat mens?

TOON: Gelijk en geen gelijk. Dat ik zolang niet moet blijven plakken en zoveel niet moet drinken, daarin heeft ze gelijk. Maar dat ze niet kan verdragen dat ik bij u eens een pint kom drinken, daarin heeft ze geen gelijk. En dat ze daarvoor in de winkel moet staan met een gezicht gelijk een onweerswolk, daarin heeft ze ook geen gelijk. De mensen zien dat Sooi. En dat deugt niet voor de commerce.

(Joseeke brengt twee stukken worst op een schoteltje.)

JOSEEKE: Hier zie zonnekloppers, gij leeft hier precies gelijk God in Frankrijk. Er ligt nochtans nog een heel pak werk te wachten hè pa. Dat varken moet nog verder uitgebeend worden. En ge moet nog geperste kop maken en pensen en gemalen...

TOON: Ik kom direct Joseeke. Zeg maar tegen ons ma dat ik direct kom.

JOSEEKE: Dat is u geraten ook, denk ik.

(Joseeke gaat terug binnen in de winkel terwijl Sooi en Toon beginnen te eten.)

SOOI: *(met volle mond)* Toch een pront meisje, uw Joseeke.

TOON: Ja Sooi, dat moogt ge zeggen. En werken dat ze kan. En ze is voor de commerce jong.

SOOI: Ja, dat hoort ge direct.

TOON: Als ze ooit kennis zou krijgen met een jongen van de stiel, dan zou mijn droom in vervulling gaan Sooi. Dan was het voortbestaan van mijn "Slagerij Sint-Antonius" verzekerd.

SOOI: *(smalend)* Waarom moet zo een slagerswinkelke nu "Slagerij Sint-Antonius" heten?

TOON: Wel, omdat Sint-Antonius mijn patroonheilige is. En omdat ik voor hem een heel grote devotie heb. Ik vind hè Sooi, als ik de afbeelding van Sint-Antonius met zijn varken zo bekijk, dat ik er juist op gelijk.

SOOI: Op het varken.

TOON: Nee, op Sint-Antonius verdomme. En daarom zou ik willen dat mijn slagerij, genoemd naar mijne patroonheilige, zou blijven voortbestaan.

SOOI: Ja Toon, uw zaak overlaten aan uw kinderen, dat is het mooiste wat een mens kan overkomen. Maar voor mij is dat geluk niet weggelegd. Als ons Suska en ik de kraan voorgoed dichtdraaien, dan is het gedaan met ons café.

TOON: Ja maar, en uw Joske dan?

SOOI: Ons Joske? Maar die studeert toch aan de universiteit zeker. Die gaat toch geen cafébaas worden zeker.

TOON: Ja, dat is ook waar. Voor wat leert hij eigenlijk al weer?

SOOI: *(heel fier en afgemeten)* Voor kine..sine.. therapeut.

TOON: Amai zeg, dat is niet gezeverd. En hoelang moet ge daarvoor leren om zo.. zo... zo een peut te worden?

SOOI: Vier jaar Toon, vier jaar jong. En dan moogt ge geen tegenslag hebben. Maar als hij later zijn diploma heeft, dan kan hij met een eigen praktijk beginnen. En dan trouwt mijnheer heel waarschijnlijk met een chique juffrouw van de stad. Ja ja Toon, een meisje van bij ons op 't dorp zal dan voor hem wel te min zijn.

TOON: Ik vind dat de meisjes van bij ons op 't dorp zeker zo goed zijn als die van de stad.

SOOI: Ge denkt nu toch niet aan uw Joseeke zeker? Want 't is niet dat ik van uw Joseeke ook maar één slecht woord wil zeggen hè Toon. 't Is een lief en een goed kind. Maar als ze ooit haar gedachten op ons Joske moest zetten, ha neen hè pensendraaier. Dat kan niet zijn hè. Over mijn lijk verdomme.

TOON: Ge moet niet bang zijn gij. En 't is niet dat ik van uw Joske ook maar één slecht woord wil zeggen hè Sooi. 't Is een goede jongen en hij zal het ver brengen. Maar als hij ooit zijn gedachten op ons Joseeke moest zetten, ha neen hè pintentapper. Dat kan ook niet zijn hè. Dan over mijn lijk verdomme.

Vijfde tafereel: Sooi – Toon – Matil.

(Matil komt naar buiten en steekt het plein over naar de slagerij. Ze heeft de laatste zinnen van de discussie opgevangen.)

MATIL: Hela ruziemakers, kan dat niet wat minder. 't Is een echte schande. Wat zullen de mensen wel denken.

TOON: Dat ze denken wat ze willen bomma. En bemoei er u niet mee.

MATIL: Ik bemoei mij nergens mee Toon. Zijt maar gerust jong.

(Matil gaat binnen in de slagerswinkel. Toon bootst haar na.)

TOON: “Ik bemoei mij nergens mee Toon. Zijt maar gerust jong”; En intussen doet ze niet anders, de moeial. Zijt er maar zeker van Sooi, dat ze mij nu bij ons Tenette staat te

beklappen zo hard ze maar kan. En seffens zie ik thuis geen onweerswolk meer maar krijg ik van ons Tenette donder en bliksem over mijne kop. Ge zult het zien.

SOOI: (*sarcastisch*) Ja Toon, dat voordeel hebt ge als uw schoonmoeder rechtover de deur woont.

Zesde tafereel: Sooi – Toon – Tuur – Joseeke – Suska.

(Terwijl Sooi en Toon praten is de facteur opgekomen van linksachter. Hij bezorgt post bij Matil en Katrien en komt dan naar het terras bij Sooi.)

SOOI: Daarzie, den Tuur. (*Sooi roept naar achter*) Suska!!! Breng eens een borrel voor de facteur. (*tot de facteur*) Is er voor ons wat bij Tuur?

TUUR: Ja Sooi, een brief, éne met een venster. 't Gaat u geld kosten jong.

SOOI: Weten ze mij weer wonen ja. Een mens moet tegenwoordig zijne laatste frank afdokken.

TOON: Dat komt ervan hè Sooi, als ge zoveel geld verdient.

TUUR: Niet lachen slachter, gij hebt ook prijs.

TOON: Miljaar, en ik heb de laatste keer al zoveel moeten betalen.

SOOI: Dat komt ervan hè Toon, als ge zoveel geld verdient.

(Intussen heeft Suska de fles jenever gebracht en samen met een borrelglas neergezet. De facteur bedient zichzelf meerdere keren.)

TOON: Breng ook nog twee pinten Suska, als ge wilt. We moeten iets doorspoelen. En schrijf ze maar bij op de spiegel.

TUUR: En hier is nog een brief, afzender: Joske Verstrepn.

SOOI: Een brief van ons Joske?

(Sooi wil de brief grijpen doch de facteur ontwijkt handig.)

TUUR: Bestemming: Joseeke Vanderplanken.

TOON: (*verbaasd*) Voor ons Joseeke? Kom, geef maar hier facteur.

JOSEEKE: (*is intussen in de deuropening komen staan*) Een brief voor mij Tuur? Van Joske? Merci Tuur.

(Joseeke neemt de brief in ontvangst en wil haastig terug naar binnen.)

TOON: Hoe komt het dat gij een brief krijgt van Joske?

SOOI: Ja, dat zou ik ook wel eens willen weten.

JOSEEKE: Dat is toch niet meer dan normaal zeker. Wij zijn toch naaste bureu. En goede vrienden. Wij zijn om zo te zeggen gelijk groot geworden.

(Joseeke gaat binnen in de slagerswinkel. Suska heeft intussen de twee pinten gebracht en zich neergezet. Tuur heeft nog een paar borrels achterover geslagen.)

TUUR: (*is lichtjes beschonken, tikt met twee vingers tegen zijn pet als groet en vertrekt rechtsachter*) Mensen, tot morgen.

SOOI: Tot morgen Tuur.

SUSKA: Dag Tuur

TOON: Tuur

SOOI: *(nadat hij aan zijn glas gedronken heeft)* Ge weet wat ik u daarstraks gezegd heb hè Toon.

TOON: Vergeet gij maar niet wat ik u gezegd heb.

(Sooi drinkt zijn glas leeg en gaat naar binnen. Als Sooi weg is richt Suska zich tot Toon.)

SUSKA: Daar verschiet ik nu toch van zie, van die brief van ons Joske.

TOON: Eigenlijk moeten we daar niet van verschieten. Die twee zijn bijna als broer en zuster groot geworden.

SUSKA: Ik hoop maar dat er niets serieus aan de hand is tussen die twee.

TOON: Dat zou begot het toppunt zijn.

Zevende tafereel: Toon – Tenette – Suska.

(Tenette komt naar buiten en ziet Toon en Suska zitten.)

TENETTE: Awel schone mijnheer, kunt gij dat zo hebben?

TOON: *(is recht gesprongen)* Ik stond juist recht om te komen Tenetteke. Eerst nog rap mijn pint leegdrinken zie.

TENETTE: Pint leegdrinken, pint leegdrinken, dat is alles wat gij nog kunt. 's Morgens of 's avonds, 't is altijd hetzelfde liedekje. Of denkt ge misschien dat ik alles alleen ga doen?

TOON: *(is in de deuropening blijven staan)* Nee nee Tenetteke, ik ben al zo goed als bezig zie.

(Zodra Toon binnen is in de slagerij richt Tenette zich tot Suska.)

TENETTE: En gij hebt zeker ook niets anders te doen dan 't mansvolk van zijn werk te houden?

SUSKA: Tenette, alstublieft! Ik heb uwen Toon niet gevraagd om een pint te komen drinken.

TENETTE: *(zet zich neer op het terras)* Maar hij zat hier toch maar. En gisteren heeft hij ook de hele avond bij u aan de toog gehangen. Ik heb hem wel horen thuiskomen.

SUSKA: Voor 't sluitingsuur kunnen we de klanten niet buiten zetten Tenette.

TENETTE: Dat is juist. Maar ik vraag mij toch af wat onzen Toon bij u altijd verloren heeft.

SUSKA: Ge zou dat beter aan hem zelf vragen. Maar dan heel wat vriendelijker als nu. Ge doet nog erger als een heks. 't Verwondert mij niets dat uwen Toon er eens tussen uit wil.

Achtste tafereel: Tenette – Suska – Bertien.

(Bertien komt opgereden met de fiets van linksachter. Ze zet haar fiets tegen de gevel van de slagerswinkel. Indien fietsen onmogelijk is komt Bertien gewoon opgewandeld met een boodschappentas.)

BERTIEN: Goede morgen. Aan 't profiteren van 't zonneke?

TENETTE: *(nu iets vriendelijker)* Ja zeker Bertien, 't is goed buiten.

BERTIEN: *(is dichterbij gekomen)* Onze Tuur is ook al door zie ik. Want de fles staat er nog.

SUSKA: Hij is een kwartierke geleden gepasseerd. En ge weet hè Bertien, zijne borrel moet hij hebben.

BERTIEN: Ja, hij heeft zo zijn vaste klanten. Een borrelke hier, een pinteke daar. En dan komt hij thuis met een half stuk in zijn voeten en kan 't eten niet goed genoeg zijn. Ik zal maar een goede biefstuk meepakken. *(Bertien gaat binnen in de slagerswinkel.)*

TENETTE: Die Bertien maakt wat mee met haren Tuur. En dat is allemaal de schuld van de cafés en van de drank.

SUSKA: Niet overdrijven hè Tenette.

Negende tafereel: Tenette – Suska – Katrien – Bertien

(Katrien komt naar buiten en sluit de deur achter zich. Ze gaat naar de slagerswinkel.)

SUSKA: Gaat ge wat bijhalen Katrien?

KATRIEN: *(kortaf)* Een mens moet toch eten zou ik denken.

TENETTE: Zo is dat Katrien. En een goed stukje vlees bij de boterham en bij de patatten is zeker niet slecht.

KATRIEN: Zeg Suska, uwe Sooi heeft mij deze morgen weer de duivel aangedaan.

SUSKA: Da's toch niet waar zeker.

KATRIEN: Toch wel, maar deze keer heeft hij zich lelijk mispakt. Deze keer heeft hij een proces aan zijn been, goedgeweten. Hij zal het nog wel afleren van mij voor de zot te houden.

TENETTE: Ja maar, Sooi meent dat immers niet Katrien. Zo is Sooi toch niet.

SUSKA: Hoe weet gij dat?

TENETTE: Wat? Ha dat. Dat ziet ge toch zo.

SUSKA: Ik wist niet dat gij onze Sooi zo goed kende.

KATRIEN: Of hij dat meent of niet dat kan mij niks bommen. Ik ben het kotsbeu. En deze keer zal hij weten wat hij gedaan heeft.

(Katrien begeeft zich naar de winkel. Als ze wil naar binnen gaan komt Bertien juist buiten.)

BERTIEN: Ha Katrien, kom binnen meiske.

(Katrien neemt haar fiets en vertrekt al fietsend (of wandelend) van waar zij gekomen is.)

BERTIEN: Salu allebei.

TENETTE en SUSKA: Dag Bertien.

Tiende tafereel: Tenette – Suska – de pastoor – Katrien.

(De pastoor komt opgewandeld van rechtsachter. Hij heeft een brede glimlach en groet beurtelings Suska en Tenette, waarbij hij telkens zijn bonnet even oplicht.)

PASTOOR: Goede morgen, Suska. Goede dag Tenette.

SUSKA: Goede morgen mijnheer pastoor. En zo goed gezind.

TENETTE: En al zo vroeg op stap.

PASTOOR: Ja, dat schoon weer maakt een mens gelukkig nietwaar. En ik dacht zo bij mezelf, ik ga wat stappen. En dan haal ik intussen bij Sint-Antonius een lekker stukje van 't kalf voor deze middag.

TENETTE: Dat zal zeker smaken, mijnheer pastoor. Onze Toon zal wel in de winkel zijn.

PASTOOR: En hoe is het met uwen Toon, Tenette?

TENETTE: Ik vind dat hij de laatste tijd veel te veel drinkt, mijnheer pastoor.

PASTOOR: Ooohhh, maar dat zou hij niet mogen doen nietwaar.

SUSKA: En Tenette zegt dat het onze schuld is, mijnheer pastoor.

PASTOOR: Ooohhh, maar dat zou ze niet mogen zeggen nietwaar.

TENETTE: Maar als er op het dorpsplein geen café was, dan zou hij toch minder kans hebben.

PASTOOR: Ja, dat is waar, dan zou hij minder kans hebben.

SUSKA: Maar op een ander zijn er ook cafés zulle.

PASTOOR: Dat is ook waar. Op een ander zijn er ook cafés zulle.

TENETTE: Dat ze een pint drinken, tot daar aan toe. Maar ze moeten met mate drinken.

PASTOOR: Dat vind ik ook. Ze moeten met mate drinken nietwaar.

SUSKA: Maar als ze met mate drinken moeten de vrouwen dat kunnen verdragen.

PASTOOR: Ja, in dat geval moeten ze dat kunnen verdragen nietwaar.

TENETTE: Maar ze kunnen thuis toch ook een pint drinken.

PASTOOR: Ja, dat zouden ze ook kunnen doen nietwaar.

SUSKA: Maar als ze nu eens persé de deur uitwillen kunt ge ze toch niet vastbinden zeker.

PASTOOR: Nee, vastbinden kunt ge ze zeker niet, nietwaar.

(Katrien komt uit de slagerswinkel.)

KATRIEN: Ha, dag mijnheer pastoor.

PASTOOR: Ha dag Katrien, alles goed?

KATRIEN: Ja zeker mijnheer pastoor, 't moet wel hè. Wanneer komt ge nog eens langs?

PASTOOR: Eén van de volgende dagen Katrien. Dan kom ik rond voor Sint-Pieterspenning nietwaar.

KATRIEN: Dat is goed mijnheer pastoor. Ge wordt verwacht.

(Katrien gaat binnen in haar woning.)

PASTOOR: Een brave ziel die Katrien, echt een doorbrave vrouw. En zo royaal. Maar ik hoor dat uwe Sooi haar nogal eens voor den aap houdt. Dat zou hij toch echt niet mogen doen nietwaar. En nu loop ik gauw eens binnen bij Sint-Antonius. Want een mens moet op tijd eten nietwaar. 't Beste hè Suska, Tenette.

SUSKA: *(terwijl de pastoor binnengaat in de slagerswinkel)* 't Beste mijnheer pastoor. En ge moest ook eens binnenlopen in 't café "Bij Sooi en Suska". Want een mens moet op tijd ook drinken ... nietwaar.

Elfde tafereel: Tenette – Suska – Sooi

(Zodra de pastoor binnen is komt Sooi naar buiten.)

SOOI: Had onze eerwaarde heer pastoor dorst gekregen?

SUSK: Nee, alleen maar honger. Hij is bij Sint-Antonius voor een stuk van 't kalf.

SOOI: Van 't kalf? Ik dacht dat Sint-Antonius alleen maar een varken had.

SUSKA: Sooi, ik ga in de keuken verder doen. Zorgt gij voor 't café.

SOOI: Ja, 't is goed.

SUSKA: *(tot Tenette)* En gij zult ook nog wel wat anders te doen hebben zeker?

TENETTE: Dat zijn uw zaken niet hè Suska.

(Suska gaat naar binnen. Sooi en Tenette zitten alleen.)

SOOI: *(kijkt eerst voorzichtig rond)* Weet ge het al Tenette?

TENETTE: Wat?

SOOI: Awel, van die brief van ons Joske.

TENETTE: Ja, ons Joseeke heeft het mij verteld. Ze is er mee naar haar kamer getrokken. Ik moet zeggen, ik ben er toch ook een beetje van verschoten.

SOOI: Eigenlijk moeten we daar niet van verschieten. Die twee zijn bijna als broer en zuster groot geworden.

TENETTE: Ik hoop maar dat er niets serieus aan de hand is tussen die twee.

SOOI: Dat zou begot het toppunt zijn.

TENETTE: Ik ga binnen. Straks gaan de mensen nog roddelen. Allee, dag Sooi.

SOOI: Ja, dag Tenette.

Twaalfde tafereel: Sooi – de pastoor

(Sooi ruimt de tafels af en fluit of neuriet langzaam het beginmelodietje. De pastoor komt uit de winkel.)

SOOI: Dag mijnheer pastoor.

PASTOOR: Ha dag Sooi.

(De pastoor is niet gesteld op de aanwezigheid van Sooi en wil haastig verder gaan.)

SOOI: Een stukske gehaald van Sint-Antonius zijn varken, mijnheer pastoor?

PASTOOR: Nee Sooi, van Sint-Antonius zijn kalf.

(De pastoor wil weer verder gaan maar Sooi houdt hem op voor een gesprek.)

SOOI: Ik wist niet dat Sint-Antonius ook een kalf had.

PASTOOR: Hij heeft ook geen kalf meer, Sooi. Ze hebben het geslacht ziet ge. *(steekt het pakje met het vlees even omhoog.)*

SOOI: Zeg mijnheer pastoor, wanneer komt ge nog eens tot bij ons? Ik heb nog een goede geuze in mijne kelder.

PASTOOR: Heel binnenkort Sooi, dan kom ik rond voor Sint-Pieterspenning.

SOOI: Gij gaat nog eens vies varen met uw Sint-Pieterspenning.

PASTOOR: *(is dichterbij gekomen)* Waarom Sooi? Wat wilt ge daarmee zeggen?

SOOI: Awel hè mijnheer pastoor, dat moet ik u toch eens vertellen. Vorige nacht heb ik gedroomd.

PASTOOR: Jaja, ik hoor u al komen.

SOOI: Maar 't is echt waar, mijnheer pastoor. Ik droomde dat ik dood en in den hemel was.

PASTOOR: Gij in den hemel? Pas op hè Sooi, dromen zijn bedrog nietwaar.

SOOI: Toe, toe, toe, mijnheer pastoor, ik was echt in den hemel. En ik had mij daar een schoon posteke weten te versieren. Ik was namelijk secretaris van Sinte-Pieter.

PASTOOR: Hoor hem bezig zulle, een cafébaas secretaris van Sinte-Pieter. Dan liepen alle heiligen en engelen zeker rond met een stuk in hun voeten.

SOOI: *(geheimzinnig)* Ja maar, luister, mijnheer pastoor, nu komt het. Op zekere dag... wie klopt daar aan de hemelpoort?

PASTOOR: Hoe kan ik dat nu weten?

SOOI: Ge zou het nochtans moeten weten, want jij waart het zelf.

PASTOOR: Dus ik was ook al dood?

SOOI: Zo dood als een pier, mijnheer pastoor. Ik stond recht om u binnen te laten in de receptiehal van den hemel want dat was een stukske van mijn werk, ziet ge. En zo verscheent gij voor Sinte-Pieter.

PASTOOR: Wel, wel, wel.

SOOI: Ja, en toen vroegt ge met zo een heel klein bibberstemmeke: *“Heilige Sinte-Pieter, mag ik de eerbiedige vrijheid nemen om met betoon van al mijn onderdanigheid aan*

uwen heiligen wil bij uwe heiligheid Sinte-Pieter te solliciteren naar een plaatsje in uwen schonen hemel”.

PASTOOR: Ja? Zei ik dat zo?

SOOI: Ja zeker, mijnheer pastoor, heel letterlijk. En ge had niet veel noten op uwe zang.

PASTOOR: En wat zei Sinte-Pieter?

SOOI: *(met plechtige zware stem)* **“Ha zo”, zei Sinte-Pieter, “gij wilt binnentreden in het Rijk der Hemelen. Leg dan eerst uw geval maar eens bloot.”**

(De pastoor verschiet. Sooi last een korte pauze in en kijkt met ingehouden plezier in de zaal. Dan gaat hij verder met hoge stem.)

PASTOOR: *“Wat moet ik blootleggen, heilige Sinte-Pieter. Of versta ik u misschien niet goed.”* **“Ik bedoel”** zei Sinte - Pieter **“dat ik benieuwd ben om de staat uwer verdiensten te mogen vernemen”**. *“Awel, Sinte-Pieter”, zegde gij toen weer met datzelfde bibberstemmeke, “ik ben dertig jaar lang een voorbeeldige dorpsheer geweest. Ik heb mijn parochianen altijd goed voorgehouden wat ze moesten doen en... vooral moesten laten: braaf zijn, op tijd naar de mis komen en biechten en communiceren, vasten en vlees derven. Ja ja, ik heb altijd aangedrongen op matig zijn in eten en drinken. En de plichten van hunne huwelijkse staat trouw maar met veel kuisheid te volbrengen. En kinderen kopen, ja veel kinderen kopen te uwer meerdere eer en glorie. En nu komt het, Sinte-Pieter, iets wat u heel aangenaam in de oren zal klinken. Dertig jaar lang heb ik heel trouw mijne ronde gedaan voor Sint-Pieterspenning”*. **“Wablief”**, bulderde Sinte-Pieter, **“zijt gij één van die mannen? De hel in met u!”**

PASTOOR: *(jammerend)* Ja maar Sooi, dertig jaar Sint-Pieterspenning en dan.....

SOOI: **“’t Is juist daarvoor”**, bulderde Sinte-Pieter, **“dertig jaar lang hebt ge in mijne naam geschooit voor Sint-Pieterspenning en nog nooit heb ik daar ook maar éne cent van gezien”**.

PASTOOR: *(heel kwaad)* Sooi, gij zijt een ketter. Gij spot met de heiligste zaken van onze moeder de heilige kerk. En dan droomt ge nog dat ge secretaris zijt van de heilige Sinte-Pieter in die oneindig schonen hemel. Gij komt meer in aanmerking als stoker van de duivel in de verdoemenis der hel.

SOOI: Awel, daar heb ik nog nooit aan gedacht. Maar dat is eigenlijk ook een schoon jobke, mijnheer pastoor. En ge moogt gerust zijn, ik zal zeker zorgen dat ge altijd warme voeten hebt.

PASTOOR: Gij, lelijke judas!

(De pastoor vertrekt heel kwaad van waar hij gekomen is.)

SOOI: Dag mijnheer pastoor. Als ge nog eens tijd hebt, mijne geuze wacht op u in mijne kelder. *(als de pastoor weg is)* Een doorbrave man, onze pastoor, maar allergisch voor pastoorsmoppen. Hij kan er niet tegen.

(Sooi ruimt verder af terwijl hij heel vlot het begindeuntje fluit of neuriet. Dan gaat hij binnen in het café met de lege glazen.)

T W E E D E B E D R I J F

Dertiende tafereel: Sooi – Suska – Joske

(Als het doek opengaat zit Sooi op het terras te zonnen met zijn voeten op een tweede stoel. Hij speelt een deuntje op een mondmuziek of kijkt in de krant. Joske komt op van rechtsachter met studentenpet op het hoofd en de valies in de hand. Hij gaat heel voorzichtig, gluurt in het voorbijgaan even binnen in de slagerswinkel en nadert ongehoord en ongezien tot bij Sooi.)

JOSKE: Dag pa.

(Sooi springt verschrikt recht.)

SOOI: Daar verdomme, ons Joske. Van waar komt gij jong?

JOSKE: Van Leuven pa.

SOOI: Ja maar, hebt gij vandaag geen les?

JOSKE: Jawel pa, maar ik ben naar huis gekomen.

SOOI: Dat zie ik ook wel. Maar dat is slecht voor uw studies hè Joske. Ge moet toch naar de les gaan.

JOSKE: Ik ga niet meer naar de les pa, nooit meer. Ik ben voorgoed naar huis gekomen. Ik geef het op.

SOOI: Wat vertelt gij mij nu allemaal? Ge zijt niet goed wijs zeker? Suska! Suskaaa!!!

(Suska komt naar buiten gelopen.)

SUSKA: Wat gebeurt er?

SOOI: Zie eens wie er hier is. En hoor eens wat die allemaal uit zijn botten slaat.

SUSKA: Joske! Wat doet gij hier?

SOOI: Dat groot kind is naar huis gekomen. Ik geef het op zegt hij, zo maar. Ik geef het op.

SUSKA: Maar Joske toch. Zoudt ge niet beter naar binnen komen, allebei. Ge moet hier buiten toch geen ruzie staan maken. En ge hebt zeker wel grote honger jong ?

JOSKE: Ja make. Ik heb hoger gelijk een paard en dorst gelijk een kameel. Geef mij eerst maar een grote pint bier.

SOOI: Jaja, pinten pakken, dat kunt ge toch nog.

SUSKA: Kom jong, kom naar binnen. Dan kunnen we rustig over alles praten.

SOOI: Over alles praten, heel zeker. Maar rustig, dat valt nog te bezien.

(Joske, gevolgd door Suska en Sooi, gaan binnen in 't café.)

Veertiende tafereel: Sooi –de meester.

(De meester komt op van linksachter en zet zich op het terras. Hij kijkt een paar keer naar de cafédeur, staat recht en roept in de deur "Vollek!". Daarna zet hij zich terug neer. Sooi komt naar buiten.)

SOOI: Ha, dag meester.

MEESTER: Dag Sooi.

SOOI: Hebt ge er dorst van gekregen?

MEESTER: Jaja Sooi, wat wilt ge. Als ge de godganse dag voor een klas deugnieten gestaan hebt, wat wilt ge. En als een mens een dagje ouder wordt, wat wilt ge. Jaja Sooi, dan moet ge op tijd en stond uw keel wat smeren, wat wilt ge.

SOOI: En meester... wat wilt ge?

MEESTER: Een goed glas bier Sooi, een goede frisse pint.

SOOI: Van boven goed vol zeker?

MEESTER: Ha ja hè Sooi, wat wilt ge?

SOOI: Vijf frank meester. Maar ik zal eerst gaan tappen.

(Terwijl Sooi het glas bier gaat halen legt de meester een geldstuk op tafel, staat recht en kijkt om zich heen.)

MEESTER: God, God, ons dorpsplein is er nog één uit de goede oude tijd. Het ligt er nog juist hetzelfde bij als toen ik hier voor vijftwintig jaar ben toegekomen. Alleen de mensen zijn wat ouder geworden. Maar wat wilt ge.

(Sooi komt aangedragen met het glas bier.)

SOOI: Alsjeblief meester.

MEESTER: Dank u Sooi. *(de meester zet zich terug neer)* Enne.. is de bazin er niet?

SOOI: Jawel meester, maar kunt ge met mij ook niet geworden? Ons Suska heeft haar werk in de keuken.

MEESTER: Natuurlijk Sooi, er is altijd werk in een huishouden. En gij hebt geluk dat ge een vrouw hebt die dat allemaal voor u doet. Want een vrouw in huis, dat is goud waard Sooi. Dat weet ge pas als ge ze kwijt zijt.

SOOI: Ja meester, uw madame is ook veel te vroeg gestorven.

MEESTER: Ja Sooi, ze was nog veel te jong. Dat is nu al bijna zeven jaar dat ik alleen zit. 't Is van tijd om tegen de muren op te lopen. Maar wat wilt ge.

SOOI: Maar ge zijt toch nog te jong om alleen te blijven meester.

MEESTER: Dat weet ik Sooi, dat weet ik. Maar wat wilt ge.

SOOI: 't Is te zien wat dat gij wilt meester. Ge moest u een ander vrouwmens zoeken.

MEESTER: Dat is rap gezegd Sooi, dat is rapper gezegd dan gedaan jong. Een goede vrouw ligt zo maar niet voor het grijpen. Moest ik er nog zo één tegenkomen als mijn Odile zaliger, dan misschien... ja. Maar wat wilt ge.

SOOI: Awel meester, ik weet nog een goed vrouwmens zitten voor u.

MEESTER: Ja? Is 't echt Sooi? Of zijt ge weer aan 't zwansen.

SOOI: Nee meester, dat is gene zwans. En ze woont hier vlak in de buurt. Daar.... Katrien zie.

(Sooi wijst in de richting van het huis van Katrien.)

MEESTER: Katrien! Nee, dat is niks voor mij Sooi. Ik zou het haar zelfs niet durven vragen, wat wilt ge.

SOOI: Ik zou het nochtans toch doen als ik van u was meester. Maar ge moet dat goed aan boord leggen. Katrien, weet ge wel, is een heel romantische ziel maar met een vurig temperament. Ge moest haar eens een serenade brengen onder haar venster met een zelfgemaakt liedje, vol tederheid en vuur. Dat kunt ge toch wel, zo wat rijmen en dichten.

MEESTER: (*ongelovig*) Sooi, Sooi, nu wilt ge mij toch wel een peer stoven.

SOOI: Nee, nee meester, ik zou alleen willen dat uw broodje gebakken is. Ik heb laatst nog gevraagd aan Katrien... allee... 't is nog maar geleden van gisteren... ik zat hier... en zij zat daar waar gij nu zit. Ik zei zo tegen haar: "Maar Katrien, hoe komt het toch dat zo een schoon vrouwmens als gij nog altijd niet getrouwd zijt. Gij hebt het mansvolk nochtans heel wat te bieden". En weet ge wat ze zei? "Dat weet ik Sooi" zei ze, "dat weet ik jong. Maar 't mansvolk weet dat niet. En daarbij", zei ze, "de eerste de beste alledaagse droge stijve knul moet ik niet hebben Sooi" zei ze. "Maar moest er éne komen", zei ze, "met een ziel in zijn lijf en met wat romantiek in zijn hart... awel", zei ze, "ik zou mij niet bedenken. Moest er mij iemand een serenade brengen onder mijn venster", zei ze, "met een gevoelig en temperamentvol liedje... en met een rode anjer op zijne kraag als teken van zijn liefde en met een ruikertje witte lelies in zijn hand als teken van mijn maagdelijkheid... awel", zei ze, "ik zou begot met hem trouwen". Ja, dat zei ze.

MEESTER: Ja Sooi, heeft ze dat allemaal "gezeid"? Echt waar?

SOOI: Ja meester, echt waar. Voor zo iets zou ik toch niet liegen zeker.

MEESTER: Als dat zo zit dan is Katrien een merkwaardige vrouw. (*de meester drinkt zijn glas leeg*) Maar ik moet er eerst nog eens goed over nadenken Sooi. Wat wilt ge.

SOOI: Dat ge niet te lang wacht meester, want er zijn nog kapers op de kust. Als ik van u was... awel, deze avond rond negen uur als het begint te schemeren. Dat is het meest geschikt moment.

MEESTER: Jaja Sooi, we zullen nog wel zien. Bedankt en nog een goede dag.

SOOI: Dag meester.

(*De meester gaat af langs waar hij gekomen is.*)

SOOI: Verdomme meester, als ge dat moest durven. Misschien ben ik toch een beetje te ver gegaan. 't Is zo een goede brave vent. Maar ja, wat wilt ge.

Vijftiende tafereel: Sooi – Joske

(*Als de meester weg is komt Joske naar buiten met twee glazen bier.*)

JOSKE: Hier zie pa, ik heb voor u een pintje meegebracht.

SOOI: Ge wilt mijn hartje week maken hè fletser. Maar 't zal niet pakken. Voor mij staat het vast: ge vliegt terug naar Leuven.

JOSKE: Maar ik wil niet meer terug naar Leuven pa.

SOOI: Nee? En wat gaat ge dan aanvangen?

JOSKE: Een stiel leren.

SOOI: Welke stiel zult gij gaan doen met uw fijne juffrouwenpollekes: pennenlikker spelen of reiziger in de cafés met sigaren en chocolade.

JOSKE: Neenee pa, ik ben iets heel anders van plan.

SOOI: Ik zou wel eens willen weten wat.

JOSKE: *(na enig aarzelen)* Slachter pa.

SOOI: *(verschiet geweldig en bonkt met zijn vuist op tafel)* Slachter verdomme! Nooit begot! Daarbij, waar gaat gij die stiel leren. Vertel mij dat eens.

JOSKE: *(heel voorzichtig)* Awel hè pa... ik had zo gedacht... misschien hè... want ge kunt nooit weten... maar misschien kunnen ze bij Sint-Antonius wel een leergast gebruiken.

SOOI: Bij Sint-Antonius! Maar zijt ge zot jong. Jaja, den Toon wil wel een ferme gast voor in zijn slagerij. Hij heeft het mij deze morgen nog zelf verteld. En weet ge ook waarom? Om hem te koppelen aan zijn dochter. Maar dat gij daar niet voor in aanmerking komt heeft hij me ook heel duidelijk laten verstaan.

JOSKE: Ik zou niet weten waarom niet pa. En wat mij betreft... als 't echt moet... dan wil ik er Joseeke gerust bij nemen. Want rechtuit gezegd, dat zou mij niet eens tegensteken. Joseeke is verdorie een ferm kind.

SOOI: 't Is daarvoor dat ge haar brieven schrijft zeker?

JOSKE: Amai, weet ge dat ook al.

SOOI: Alles komt uit Joske. Maar ge zijt toch niet teruggekomen voor Joseeke?

JOSKE: Neenee pa, ik wil echt de slagersstiel leren. Maar als ik Joseeke er moet bijnemen, okee, voor mij niet gelaten. Dan kan zij later het café doen en ik de winkel. En dan doen we commerce dat ge u niet kunt voorstellen. Pa jong, ge gaat van uw kinderen nog 't één en 't ander beleven.

SOOI: Gij en Joseeke hebben dat allemaal al schoon voorgeknabbeld hè manneke. Maar vergeet het jongske, daar komt niks van in huis. Gij vertrekt deze avond terug naar Leuven, direct of semi-direct, 't kan mij niks bommen. Maar in alle geval enkele richting, zonder retour. En zet dat Joseeke uit uwe kop, goed verstaan?

JOSKE: Ja maar pa, ge weet niet wat ge vraagt.

SOOI: Goed verstaan, vraag ik.

JOSKE: Jaja, 't is al goed. Maar ik ben het in Leuven kots beu, dat moogt ge gerust weten. Daar komt toch niks van.

SOOI: Niks van komen? Dat zullen we nog zien. Ik wil dat gij 'kinesinetherapeut' wordt.

JOSKE: Kinesitherapeut pa.

SOOI: Awel, dat zeg ik toch, 'kinesinetherapeut'.

JOSKE: Jaja, de peut is juist, de rest trekt er op.

SOOI: Dus deze avond: Retour à Louvain, compris?

JOSKE : Oui, oui, compris.

(Sooi gaat binnen in het café.)

Zestiende tafereel: Joske – Joseeke.

(Als Sooi binnen is komt Joseeke naar buiten.)

JOSKEEKE: Awel Joske, moogt ge blijven?

JOSKE: Nee Joseeke, ik vlieg terug naar Leuven. Niks aan te doen.

JOSKEEKE: Maar dat mag niet. Dat wil ik niet Joske.

(Joske haalt mismoedig de schouders op.)

JOSKEEKE: Kom, we zetten ons in 't hoekje achter 't café. Dan vallen we niet zo hard op.

(Joske en Joseeke zetten zich op de bank rechts van de cafédeur.)

JOSKEEKE: De facteur heeft uwe brief afgegeven als ze het zagen. Ik denk dat ze nattigheid voelen en dat ge daarvoor terug naar Leuven moet.

JOSKE: Dat zou kunnen. Ik heb met onze pa gesproken en gezegd dat ik bij u de stiel zou willen leren. Maar toen zat het er bovenarms op. Uw pa heeft gezegd dat hij een gast in zijn commerce wil om later met u te trouwen en de zaak verder te zetten. Maar toen ik zei dat ik gerust die gast wilde zijn was er geen huis meer mee te houden.

JOSKEEKE: Wat zou uwe pa toch tegen mij hebben? Die is nochtans altijd heel vriendelijk tegen mij.

JOSKE: Dat weet ik ook niet. Maar 't schijnt dat uwe pa mij ook niet zou willen.

JOSKEEKE: Maar allee, wat ge nu zegt. Ik versta er niks meer van. Wanneer vertrekt ge terug naar Leuven?

JOSKE: Deze avond al.

JOSKEEKE: Wat! Zo rap al! Maar dat wil ik niet. Weet ge wat we doen Joske...

(Joseeke fluistert Joske wat in zijn oor.)

JOSKE: Ja maar Joseeke, dat durf ik niet zulle.

JOSKEEKE: En waarom niet? Niemand weet dat toch.

JOSKE: Verdomme Joseeke, gij zijt ook niet onder een kieken uitgebroed. Zullen we dat wel riskeren?

JOSKEEKE: Jazeker jong. Wie niks riskeert kan niks winnen. En ook als we er niks mee winnen, we kunnen er ook niks mee verliezen.

JOSKE: Daarin hebt ge wel gelijk.

JOSKEEKE: Dus...

JOSKE: We doen het wicht, we doen het verdomme.

Zeventiende tafereel: Joske – Joseeke – Sooi

(Sooi komt naar buiten. Hij kijkt verbaasd in het rond als hij Joske niet ziet.)

SOOI: Miljaar, ons Joske is weg. Waar zou die op af zijn? Hij zal toch niet met dat Joseeke ergens achter een haag zitten zeker.

(Sooi kijkt goed rond en ontdekt Joske en Joseeke in het hoekje.)

SOOI: Nee, achter een haag zitten ze niet maar 't scheelt niet veel. Awel zeg, wat zit ge daar allebei te konkelfoezen?

JOSKE: We zitten niks te konkelfoezen.

JOSEEKE: En daarbij, ik ben al weg zie. Want 't schijnt dat ge mij liever niet ziet.

(Joseeke loopt kwaad naar huis.)

SOOI: Ja maar Joseeke, dat moogt ge niet zeggen.

JOSKE: Nee, de waarheid mag hier niet gezegd worden.

(Joske gaar richting cafédeur.)

SOOI: Ja maar Joske, luister nu toch eens.

JOSKE: *(van in de deur)* Ik heb hier vandaag al genoeg gehoord.

(Joske gaat naar binnen.)

SOOI: *(jammerend)* Ja maar Joske.... Verdomme, wat gaan we nu weer krijgen.

(Sooi volgt Joske in 't café.)

Achttiende tafereel: Sooi – de koster.

(De koster komt op van linksachter. Hij is gekleed als visser en draagt zijn vissersgerief mee. Hij plaatst zijn vislijn tegen de gevel van 't café en zet een emmer en een visserskorf vooraan op het terras neer. Met veel omhaal zet hij zich neer op een terrasstoel en kijkt beurtelings naar het café en naar het publiek in de zaal. Hij heeft een 'tic nerveux' die hij enige malen demonstreert en regelmatig in de loop van het stuk herhaalt. Hij staat op en gaat roepen aan de cafédeur.)

KOSTER: Awel, komt er nog wat van! *(tic)*

(Sooi komt naar buiten.)

SOOI: Ha koster, ik had niks gehoord. Zijt ge gaan vissen?

(De koster kijkt verbouwereerd beurtelings naar Sooi, dan naar zijn vislijn en dan in de emmer.)

KOSTER: Nee, ik ben gaan kikvorsen slagen. *(tic)* Kom, geef mij rap een grote pint en drink zelf ook iets.

(Sooi gaat in het café de pinten halen.)

KOSTER: Gaan vissen, vraagt hij.

(De koster gebaart dat Sooi niet goed wijs is. Sooi komt terug met twee grote pinten bier.)

SOOI: Enne... iets gevangen?

KOSTER: Vijf ritskes *(kleine vissen met heel veel vlimmen)* Sooi maar eigenlijk de moeite niet om mee te pakken. Als ge dat in de pan doet hebt ge meer vlim dan vis.

SOOI: Awel hè koster, ik vind dat altijd zo komiek dat een koster gaat vissen.

KOSTER: Ja? Waarom dan wel? Onder welk soort volk is Jezus zijn discipelen gaan zoeken?
Onder de vissers verdomme. En een koster is toch zo een beetje gelijk een discipel.
(*tic*)

SOOI: Gij een discipel? Gij hebt verdomme meer weg van een martelaar.

KOSTER: Ik een martelaar? Omdat ik geen vrouw kan krijgen zeker. Ja, 't zou een schoon gemak zijn zo een vrouwmens in huis. Maar ik heb er ook gene last van. En ik kan zelf mijn potteke wel koken. En mijn viske bakken ook.

SOOI: Zeg koster, weet ge dat ik vroeger ook wel eens ging vissen.

KOSTER: Gij gaan vissen? Daar geloof ik niks van. Gij kent niet eens het verschil tussen een vislijn en een kabel van den elektriek.

SOOI: Pas op koster, pas op jong.

(Sooi pakt een terrasstoel en zet zich vooraan op het podium met het aangezicht naar het publiek.. De koster trekt zijn visserskorf naderbij en zet zich vlak naast Sooi.)

SOOI: Ik ben eens gaan vissen hè koster... en ik gooi mijn lijn in het water...

(Sooi maakt een breed gebaar alsof hij een vislijn in het water werpt. De koster bukt zich om de fictieve vislijn niet tegen zich te krijgen.)

SOOI: *(traag zoals een visser die alle tijd heeft)* En ik kijk naar dat stopke.... en ik kijk naar dat stopke... en ik kijk naar dat stopke.... *(de koster kijkt mee met ingehouden adem)* ... en ik kijk naar dat stopke... *(de koster kijkt onnozel naar Sooi)* ... en ik kijk naar dat stopke... *(de koster kijkt in de zaal)*

KOSTER: Ik denk dat ge niks gaat vangen Sooi. (*tic*)

SOOI: En ik kijk naar dat stopke... En ineens... floep... het stopke is weg

KOSTER: Hij heeft beet dedju.

SOOI: *(vliegt recht)* Ik vlieg recht en ik begin te trekken ... te trekken... te trekken...

KOSTER: *(vliegt eveneens recht)* Moet ik niet helpen Sooi?

SOOI: Te trekken.... En weet ge wat ik bovenhaal?

KOSTER: Een karper? ... Een snoek?... Een katvis?.... Een paling?... *(Sooi schudt telkens van 'nee')* Toch gene walvis zeker?

SOOI: Nee koster... een lantaarnpaal.

KOSTER: *(schokkend van het lachen)* Een lantaarnpaal! Ik heb toch gezegd dat ge het verschil niet kent tussen een vislijn en een kabel van den elektriek.

SOOI: Ja maar koster, nu komt het pas. *(heel afgemeten)* Dat licht brandde nog.

(Het wordt plots heel stil. De koster kijkt beurtelings ongelovig naar Sooi en dan in de zaal.(tic))

KOSTER: Dat licht brandde nog?

(De koster schudt ongelovig 'nee' met het hoofd.)

SOOI: Ja koster, dat licht brandde nog.

(Sooi knikt overtuigd van 'ja'. Er valt een korte stilte waarin de koster blijft 'nee' schudden en Sooi blijft 'ja' knikken)

KOSTER: Dat licht brandde nog?

SOOI: Ja koster, zoals ik kom te zeggen, dat licht brandde nog.

(De koster haalt ongelovig de schouders op en zet zich terug neer, gevolgd door Sooi.)

KOSTER: Ik ben ook eens gaan vissen hé Sooi. En ik gooi mijn lijn in het water... *(Sooi bukt zich om de fictieve lijn niet tegen zich te krijgen)*... en ik kijk naar dat stopke... en ik kijk naar dat stopke ... en ik kijk naar dat stopke....

SOOI: Zou 't nog lang duren koster?

KOSTER: Tot ik beet heb stommerik. *(tic)* En ik kijk naar dat stopke... En ineens... floep... 't stopke is weg.

SOOI: Ge vliegt recht en ge begint te trekken...

KOSTER: Hoe weet gij dat dedju, ge waart er toch niet bij. *(na enig wachten met 'tic')* Ik vlieg recht en ik begin te trekken... te trekken... te trekken.... En weet ge wat ik bovenhaal? *(zet zich terug neer)*

SOOI: Ook een lantaarnpaal.

KOSTER: Mis manneke... zo een snoek... zo... nee zo... éne van vijf kilo.

SOOI: Vijf kilo koster?

(Sooi schudt van 'nee')

KOSTER: Ja Sooi, vijf kilo.

(De koster knikt van 'ja').

SOOI: Echt vijf kilo koster?

(Sooi schudt van 'nee')

KOSTER: Ja echt vijf kilo Sooi.

(De koster en Sooi zitten neus aan neus terwijl Sooi 'nee' schudt en de koster 'ja' knikt.)

SOOI: Nee koster, daar geloof ik niks van. Daar moet ge iets van af doen.

KOSTER: Nee Sooi, niks doe ik er van af. Nog geen stukske van zijne staart doe ik er van af.

SOOI: Kom koster, dat kan toch niet. Een snoek van vijf kilo, daar moeten er zeker twee van af.

KOSTER: *(na enig aarzelen)* 't Is goed Sooi, éne kilo doe ik er van af. *(de koster kijkt heel onnozel in de zaal met 'tic')* Maar dan moet gij het licht uitdoen.

(De koster staat schokkend van het lachen recht terwijl Sooi een gebaar maakt van 'loop naar de duivel'.)

Negentiende tafereel: Sooi – de koster – Katrien.

(Katrien verlaat haar woning. Ze doet de deur op slot en steekt het plein over naar rechts.)

KOSTER: Ha, dag Katrientje.

KATRIEN: (*kortaf*) Dag koster. Is dat alles wat gij te doen hebt?

KOSTER: Ik ben gaan vissen Katrientje.

KATRIEN: Ja, dat ge vangt dat weet ik al lang.

KOSTER: Moet ge geen ritske hebben?

KATRIEN: Gij hebt een gezicht gelijk een ritske gij.

(*Katrien vertrekt langs rechtsachter.*)

SOOI: Koster jong, dat was ook niet tegen mij.

KOSTER: (*zet zich neer op het terras*) Ze is nogal kort in gehangen.

SOOI: Maar ze meent dat niet zulle. Katrien is een prachtmens koster maar ze heeft een vent nodig. En ze mag nog gezien worden ook. Eigenlijk zou dat een ferm occasie zijn voor u.

KOSTER: Wablief! Ik en Katrien? (*tic*) Nu geloof ik dat ge ooit zijt gaan vissen want ge vangt al even hard als ik.

SOOI: Nee nee koster, ik meen dat, gij en Katrien.

KOSTER: Denkt ge nu echt dat Katrien een vent wil met een gezicht gelijk een ritske. (*tic*) Ge hebt het zelf gehoord hè Sooi.

SOOI: Maar dat wil niets zeggen koster. Ze plaagt u omdat ze u graag ziet. Als gij het goed aan boord legt is Katrien 'zo' (*vingerknip*) van u. Katrien heeft wel een vurig temperament maar ze is heel romantisch. Ge moest haar eens een serenade brengen onder haar venster, koster, met een zelfgemaakt liedekje, vol tederheid maar toch met temperament. Dat is toch niet moeilijk voor een koster.

KOSTER: (*ongelovig*) Een serenade? (*Sooi knikt 'ja'*) Met een zelfgemaakt liedekje? (*Sooi knikt 'ja'*) Onder haar venster? (*Sooi knikt 'ja'*) En dan een pispot op mijne smikkel krijgen zeker. (*tic*)

SOOI: Nee nee koster, zoiets zou Katrien nooit doen.

KOSTER: En wat moet er zoal in dat liedekje staan?

SOOI: Ha koster, dat ge haar graag ziet... en dat ge voor haar wilt zorgen... en dat ze uwe pree krijgt om van te leven.

KOSTER: Mijne pree om van te leven? Sooi jong, als Katrien moet leven van het preeke van een koster dan zal ze maar smalle keutelkes moeten kakken. En daarbij hè Sooi, ik denk dat ge mij een kloot wilt aftrekken.

SOOI: Nee nee koster, ik wil alleen dat uw broodje gebakken is. Ik heb laatst nog gevraagd aan Katrien... allee... 't is nog maar geleden van eergisteren.... Ik zat hier (*Sooi zet zich neer*).... en zij zat daar waar gij nu zit. En ik zei zo tegen haar: "Maar Katrien, hoe komt het toch dat zo een schoon vrouwmens als gij nog altijd niet getrouwd zijt. Gij hebt het mansvolk nochtans heel wat te bieden." En weet ge wat ze zei? "Dat weet ik Sooi", zei ze, "dat weet ik jong, maar 't mansvolk weet dat niet. En daarbij", zei ze, "de eerste de beste alledaagse droge stijve knul moet ik niet hebben Sooi", zei ze. "Maar moest er éne komen", zei ze, "met een ziel in zijn lijf en met nog wat romantiek in zijn hart, awel", zei ze, "ik zou mij niet bedenken. Moest er nu eens iemand mij een serenade brengen onder mijn venster", zei ze, "met een gevoelig maar toch temperamentvol liedekje, en met een rode anjer op zijn kraag als teken van

zijn liefde en met een ruikertje witte lelies in zijn hand als teken van mijn maagdelijkheid, awel”, zei ze, ”ik zou begot met hem trouwen.” Ja, dat zei ze.

KOSTER: Zeg Sooi?

SOOI: Ja koster?

KOSTER: Zou een boekeeke pisploemekes ook niet goed zijn? (*tic*)

SOOI: Nee koster, dat zou een affront zijn jong.

KOSTER: Ik kan bijna niet geloven dat ze dat allemaal ‘gezeid’ heeft.

SOOI: Maar ’t is echt waar koster. Voor zoiets zou ik toch niet liegen zeker.

KOSTER: Als dat zo zit dan is Katrien een merkwaardige vrouw. Maar ik moet er eerst nog eens goed over nadenken Sooi.

SOOI: Maar niet te lang wachten hè koster, want er zijn nog kapers op de kust. Als ik van u was, awel.... deze avond rond negen uur.... als het begint te schemeren... dat is het meest geschikte moment.

KOPSTER: Ik zal nog wel zien Sooi.

Twintigste tafereel: Sooi – de koster – soeur Angelikske.

(De koster drinkt zijn pint leeg en wil vertrekken. Op de achtergrond weerklinkt hemelse muziek (psalmen). Soeur Aangelikske komt opgewandeld van links achter. Ze wandelt achter de kiosk door en betreedt van rechtsachter het dorpsplein.)

KOSTER: Oh, maar zie eens wie we daar hebben, soeur Angelikske. Dag zusterke.

SOOI: Dag zuster.

SOEUR A.: Dag koster, Sooi.

SOOI: Maar dat vind ik schoon zie, dat gij eens tot op het dorpsplein komt.

SOEUR A.: Ja Sooi, ik had echt zin in een goede wandeling.

KOSTER: Maar ge zult zeker wel moe zijn, soeur Angelikske. Hier zie, zet u even neer.

SOEUR A.: Heel even maar koster, ik ben inderdaad wat moe. ’t Is ook zo warm vandaag.

KOSTER: Dan zult ge ook wel dorst hebben zeker? Wilt ge misschien een limonadeke?(*tic*)

SOEUR A.: Nee, dat hoeft echt niet.

KOSTER: Toch wel zusterke, toch wel. Sooi, haal soeur Angelikske eens een fris limonadeke.

(Sooi trekt een gezicht van ‘zie toch maar eens aan’ en gaat naar binnen.)

SOEUR A.: ’t Is een mooie zomer hè koster.

KOSTER: Ja soeur Angelikske, dat moogt ge zeggen. ’t Is een heel mooie zomer, echt schoon weer om te gaan vissen.

SOEUR A.: Zijt gij een visser koster? Dat wist ik niet.

KOSTER: Ja zusterke, vissen dat is het liefste wat ik doe.

SOEUR A.: De eerste volgelingen van Jezus waren ook vissers hè koster. Ge zijt een echte apostel jong.

KOSTER: Ja, vindt ge dat zusterke? Awel, dat pakt mij zie. *(Sooi is intussen terug met een glas limonade.)* Sooi hier vindt dat ik meer weg heb van een martelaar. *(Sooi maakt een gebaar van 'wat zegt hij nu')*

SOEUR A.: Sooi zegt dat maar om u te plagen koster, nietwaar Sooi. *(Sooi knikt heftig van 'ja'.)*

KOSTER: Soeur Angelikske?

SOEUR A.: Ja koster.

KOSTER: *(aarzelt even)* Wilt ge een ritske hebben? *(tic)*

SOEUR A.: Een ritske koster?

KOSTER: Ik heb er vandaag vijf gevangen.

SOEUR A.: En wat moet ik met dat ritske doen koster?

KOSTER: Opeten natuurlijk. Maar oppassen voor de vlimmekes.

SOEUR A.: Ja maar koster, ik weet niet of ik dat wel mag aannemen.

KOSTER: Maar ge moet dat aannemen zusterke. En ge krijgt ze alle vijf. Sooi, haal eens een stuk papier. *(Sooi gaat naar binnen voor een stuk gazet.)* Wil ik ze ook proper maken, zusterke?

SOEUR A.: Nee nee, koster, dat zal het keukennonneke wel doen.

KOSTER: Ge moet zeggen dat ze ze goed moet schrabben en dan de ritskes goed in de bloem rollen en met heel veel boter bakken in de pan. Dat smaakt heel lekker. Maar oppassen voor de vlimmekes.

(Sooi is terug met een stuk gazet. De koster haalt de vissen één voor één uit zijn viskorf en wikkelt ze in.)

KOSTER: Zo zie, soeur Angelikske, zo blijven uw pollekes proper zie.

SOEUR A.: *(drinkt haar glas leeg)* Dan wandel ik maar eens terug. Dag Sooi, tot ziens.

SOOI: Dag soeur Angelikske.

SOEUR A.: En gij koster, bedankt voor de limonade en de ritskes. God zal het u lonen. En als ik bid zal ik zeker eens aan u denken.

KOSTER: *(heel ontroerd)* Oh, maar dat is schoon van u, soeur Angelikske. En eet de ritskes met smaak op zulle. Maar oppassen voor de vlimmekes.

(Soeur Angelikske gaat weg linksachter. We horen opnieuw dezelfde muziek. De koster kijkt het zusterke als in extase achterna. Als ze bijna weg is roept hij.)

KOSTER: En ik zal nog dikwijls ritskes voor u gaan vangen zulle zusterke. *(tot Sooi)* Sooi, dat is het schoonste nonneke dat ik ooit al gezien heb. En ze zei dat ik lijk een apostel ben. En dat ze aan mij zal denken. *(tic)*

SOOI: Koster jong, ge zijt toch zeker niet verliefd op soeur Angelikske?

KOSTER: Foei Sooi, zoiets moogt ge niet zeggen. Dat zusterke heeft zich helemaal aan Ons Heer weggeschonken. *(theatraal)* Als ik naar de lichtjes in haar oogjes kijk, *(kijkt omhoog)* dan is 't precies of ik een stukje van de hemel zie. *(tic)*

SOOI: Zie maar dat ge niet te diep in haar oogjes kijkt koster. *(tic)*

(De koster pakt zijn visgerief samen.)

KOSTER: Ik ben er mee weg, Sooi. Tot nog eens.

SOOI: Tot deze avond koster. En niet vergeten wat ik u gezegd heb.

KOSTER: Nee nee Sooi. *(wil vertrekken maar bedenkt zich)* Wat hebt ge ook weer gezegd Sooi?

SOOI: Awel, dat van Katrien. Deze avond rond negen uur.

KOSTER: Ik weet niet of dat wel zo een goed gedacht is Sooi.

SOOI: Toch wel koster, doen jong.

KOSTER: Ik zal er nog eens over nadenken. Salu.

SOOI: Salu koster. *(wanneer de koster weg is)* Hebt ge dat ooit van uw leven meegemaakt zeg. Zo een vent maar met een harteke van koekenbrood. Hij smelt zo weg voor zijn soeur Angelikske. Als die ooit in de klauwen van Katrien moet terecht komen dan is hij zo dood als de ritskes die zijn zusterke straks gaat oppeuzelen. Dat ze ocharm maar geen vlimmeke in haar heilig strotteke krijgt, want dan begint de koster in haar plaats te hoesten. Ik ben eens benieuwd of hij deze avond gaat komen, hij of de meester. Als één van die twee mijne zever gelooft dan valt er deze avond wat te beleven. En moesten ze er alle twee intrappen dan is het kermis op het dorpsplein.
(Sooi maakt aanstalten om af te ruimen.)

Eenentwintigste tafereel: Sooi – Toon

(Als de koster weg is komt Toon naar buiten.)

TOON: Awel Sooi, komen de nonnekes nu al op café?

SOOI: Nee nee Toon, maar soeur Angelikske was aan 't wandelen en heeft hier even gerust. De koster heeft haar getrakteerd op een limonadeke, zonder te betalen natuurlijk. Hij is helemaal 't onderste boven van zijn soeur Angelikske.

TOON: En dat voor iemand die zagezegd van 't vrouwvolk niet moet weten. Hij is toch zeker niet verliefd op dat zusterke?

SOOI: Nee Toon, zeker niet verliefd zoals mensen op elkaar verliefd worden. Hij aanbidt haar gewoon gelijk een heilige.

TOON: Een levende vrouw die gelijk een heilige is? Daaraan ben ik niet gewend Sooi. Als ik ons Tenette vandaag bezig zie en hoor, die heeft verdomme meer weg van een duivel.

SOOI: Allee jong, is 't zo erg?

TOON: Nog erger. En nochtans in de grond is ze niet zo slecht.

SOOI: In de grond?

TOON: Soms kan ze echt vriendelijk zijn. En voor 't huishouden is er geen beter. En voor de commerce ook niet, tenminste...

SOOI: ... als er geen donderwolken in de lucht hangen. Toon jong, ik vind uw Tenette een tof vrouwmens.

TOON: Pas op hè Sooi, niet overdrijven. En daarbij, gij hebt ook een goed vrouwke zulle, één uit de duizend verdomme.

SOOI: Dat weet ik jong. Maar pas op hè Toon, niet overdrijven. Als ze iets in haar koppeke heeft, heeft ze het niet op een ander.

TOON: Vrouwen zijn voor mij een mysterie, Sooi. Als ge er geen hebt, dan hebt ge er één te weinig. Maar als ge er wel één hebt, ...

SOOI: Dan hebt ge er soms één te veel. Toon jong, kunt gij u het leven voorstellen zonder vrouwen? Dat moet zo iets zijn als.... frieten zonder pikkels of patatten zonder zout, heel flauw, niks hartelijks of pikant.

TOON: Maar wel heel gezond.

(Sooi en Toon komen naar het midden van het podium en zingen samen het lied over de vrouwen.)

Lied over de vrouwen. (zie bijlage)

TOON: Als ik tot middernacht een pintje ben gaan drinken,

SOOI: en ik des middags in mijn bed nog lig te stinken.

TOON: Dan is mijn vrouwtje met geen woorden aan te spreken,

SOOI: en word ik overstelpt met hare donderpreken.

TOON: Maar als ze zelf over het dorpsplein kan flaneren,

SOOI: of met de bureu uren kan staan te lameren.

TOON: Verdwijnt haar slecht humeur en kan mij niets gebeuren,

SOOI: dan is 't gedaan met al het klagen en het zeuren.

Refrein:

SOOI: Dat is mijn Suska,

TOON: dat is Tenette,

SAMEN: twee echte vrouwen, ja tot en met.

SOOI: Dat is mijn Suska,

TOON: dat is Tenette,

SAMEN: maar echte vrouwen, dus opgelet.

TOON: Soms denkt ze wel eens dat ik lonk naar andere vrouwen

SOOI: en dat ze mij nog voor geen vijf cent kan betrouwen.

TOON: Dan wil ze mij aan hare eigen rokken binden

SOOI: of met verliefde ogen mij heelhuids verslinden.

TOON: Maar 'k ben van haar, het is echt waar voor 't verdere leven,
wij hebben daarvoor toch ons ja-woord ooit gegeven.

SOOI: Zij is van mij of ik moet mij heel erg vergissen,
ik zou haar voor geen geld ter wereld willen missen.

Refrein.

D O E K

D E R D E B E D R I J F

Tweëntwintigste tafereel: dorpsfiguur – Matil – Tuur – Jeroom – Katrien – figuranten

(De avondschemering is ingevallen. Er staan reeds enkele sterren aan de hemel. De straatlantaarn en de lantaarn aan de kiosk verlichten het dorpsplein. In het café en bij de slager brandt het licht. Op de bank voor de kiosk zit een dorpsfiguur. Wanneer het doek volledig open is staat hij recht en zingt, zo mogelijk met begeleiding van een accordeon of orgel, twee strofen van het lied: “Als het schemert op het dorpsplein.” Tijdens het zingen en afhankelijk van de tekst is er beweging op het dorpsplein.)

Als het schemert op het dorpsplein. *(muziek in bijlage)*

Als (1) het schemert op het dorpsplein
en de lichten flikkeren aan.(2)
Als de mensen na hun dagtaak
wat gejaagd naar huis toegaan.
Staat een ster reeds aan reeds aan de hemel,
schuift het duister naderbij.
Daalt de avondstille neder
op het dorpsplein rondom mij.

Maar het plein komt nog tot leven
ook al is het al wat laat.
De facteur gaat om een pintje (3)
de agent loopt nog op straat. (4)
En de meester en de koster
willen vrijen met Katrien. (5)
Er is 's avonds op het dorpsplein
altijd nog wel wat te zien.

(1)Matil komt uit de slagerswinkel en steekt het plein over naar huis. Eenmaal binnen doet ze het licht in brand.

(2) De twee werklieden komen terug van hun werk. Ze komen van rechts achter, gaan voorbij de kiosk en gaan linksachter af.

(3) De facteur komt op van linksachter en wandelt naar het café.

(4) De agent komt op van rechts achter. Hij wandelt tot op de hoek van het café en blijft daar staan.

(5) Katrien komt op van rechts achter en steekt het plein over naar haar woning. Ze ontsluit de deur en gaat naar binnen. Eenmaal binnen zien we het licht branden achter haar raam.

(Wanneer het lied beëindigd is wandelt de dorpsfiguur, terwijl hij de melodie na neuriet, naar het café. Samen met de agent gaat hij naar binnen.)

Drieëntwintigste tafereel: Joseeke – Tenette

(Joseeke komt naar buiten. Ze draagt haar slaapkleed opgerold onder de arm. Tenette volgt haar op de hielen.)

TENETTE: Waarom wilt ge nu perse bij ons bomma gaan slapen?

JOSEEKE: Omdat ons bomma anders alleen is.

TENETTE: Maar dat doet ge anders toch niet en dan is ze ook alleen.

JOSEEKE: Ja maar make, het moet niet altijd hetzelfde zijn. En ons bomma heeft dat graag.

TENETTE: 't Is goed voor éne keer. Maar maak er geen gewoonte van. Wij hebben zelf maar één kind en dan heb ik nog het liefst dat dat onder ons eigen dak slaapt.

JOSEEKE: Ja maar make, ons bomma haar dak is ook waterdicht zulle.

TENETTE: En morgen op tijd op of ik kom u wakker kloppen.

JOSEEKE: 't Is goed make, tot morgen.

TENETTE: Ja tot morgen. En maak het gezellig bij ons bomma.

JOSEEKE: Dat zal ik zeker doen, ge moogt gerust zijn. Dadaaa!.

(Joseeke en Tenette geven elkaar een vluchtige zoen. Daarna vertrekt Joseeke naar de woning van bomma Matil. Tenette blijft staan tot Joseeke binnen is.)

Vierentwintigste tafereel: Tenette – Toon.

(Als Tenette wil binnen gaan komt Toon naar buiten.)

TENETTE: Waar trekt gij nog op af?

TOON: Een pot pakken bij Sooi en Suska. Maar ik blijf niet lang weg.

TENETTE: Dat ken ik van u, tot middernacht zeker. En ik zit weer de hele avond alleen te koekeloeren.

TOON: Kom dan mee. Dan kunnen we nog even op het terras zitten.

TENETTE: Nee, ik ga niet mee. En doe de complimenten aan Suska als ge die liever gezelschap houdt.

TOON: Maar Tenette toch.

(Tenette gaat naar binnen. Toon haalt de schouders op en wandelt het café binnen.)

Vijfentwintigste tafereel: Sooi – Suska – Joske.

(Sooi, Suska en Joske met studentenpet komen samen naar buiten. Joske heeft zijn valies mee.)

JOSKE: Allee, dan ben ik er mee weg.

SUSKA: Ge moet nog maar een beetje doorbijten, Joske. En u niet laten afschrikken.

JOSKE: Nee nee, make, ik laat mij niet meer afschrikken. Deze keer speel ik alles of niets.

SOOI: Zo hoor ik u graag spreken zie, alles of niks. En zorg dat het alles wordt hè Joske.

JOSKE: Dat hangt niet alleen van mij af pa.

SOOI: Toch voor een groot stuk jong. Volhouden, de aanhouder wint.

JOSKE: Ik ben benieuwd. Want volhouden doe ik zeker. Allee, tot ziens... en deze keer niet te rap, hoop ik.

SOOI: Dat is ferm gesproken Joske. *(Sooi lacht)* Deze keer niet te rap zegt hij, hahaha.

SUSKA: Dag Joske, tot ziens jong.

JOSKE: Dag ma, dag pa, salukes.

SOOI: En stap maar goed door dat ge de bus van negen uur niet mist.

JOSKE: Ik zal wel geraken waar ik graag ben pa. Ge moogt gerust zijn. Dadaaa!

(Joske vertrekt langs rechts achter)

SOOI: 't Is bijna negen uur. Ik ben eens curieus of Katrien aanbidders onder haar venster zal krijgen.

(Sooi en Suska gaan naar binnen. Het dorpsplein ligt verlaten in het schemerdonker. We horen enkel een krekkel die de stilte doorbreekt.)

Zesentwintigste tafereel: de meester – de koster.

(Boven het gordijn van het caféraam zien we de hoofden van Sooi, Toon, de agent en de facteur, die met zijn allen het plein afspeuren. Links achter om de hoek komt het hoofd te voorschijn van de meester, die voorzichtig het plein afspeurt. Tezelfdertijd komt rechts achter de koster om de hoek kijken. De hoofden achter het raam verdwijnen bliksemsnel. De meester en de koster zien mekaar niet vanwege de kiosk in het midden. De meester komt even naar voor kijken terwijl de koster naar achter gaat. Daarna doen ze net het tegenovergestelde. Beiden zijn identiek gekleed in smoking en dragen een rode anjer op de kraag en een ruiker witte bloemen in de hand. Terwijl ze beiden voorzichtig naar de huizen gluren, elk aan zijn kant, lopen ze, met de rug naar mekaar toe gekeerd, naar het midden van het plein en botsen tegen mekaar. De koster slaakt een gil. Ook de meester is danig geschrokken. Beiden verstoppen haastig de ruiker bloemen achter hun rug.)

KOSTER: Daar... de meester verdomme. Ik dacht dat ik tegen een spook aan liep.

MEESTER: Daar... de koster verdorie, dat is verschieten jong. Ik... ik kom wat goede lucht scheppen, wat wilt ge. En ik dacht dat ik het plein voor mij alleen had.

KOSTER: Ja maar meester, op het plein is er lucht genoeg voor twee zulle. *(tic)*

(Intussen doen beide mannen moeite om te zien wat de ander achter zijn rug verbergt.)

KOSTER: Zeg eens meester, ge zijt toch niet gaan stropen zeker want ge hebt precies een konijn achter uwe rug.

MEESTER: Awel; ik dacht van u krek hetzelfde. Maar stropen, nee koster. Ik heb wat bloemekes meegebracht voor... voor.... voor op het graf van mijn Odile zaliger, wat wilt ge.

KOSTER: Dat is straf, ik heb ook bloemekes meegebracht.

MEESTER: Oh, maar dat had ge niet moeten doen koster. Maar ons Odile zal er voorzeker heel blij mee zijn.

KOSTER: *(uit zijn lood geslagen)* Uw Odile? *(tic)*

MEESTER: En ze zal voorzeker uw voorspreker zijn bij Ons heer en u alvast een schoon plaatsje voorbehouden in de hemel koster, wat wilt ge.

KOSTER: Dat ze niet te rap moet zijn om voor mij hierboven een afspraak te maken. Daarvoor is er nog meer dan tijd genoeg. En nu ga ik eerst bij Sooi de emoties doorspoelen.

MEESTER: En ik ga ons Odile een goede dag zeggen.

KOSTER: Doe ze de complimenten en zeg haar dat ze hierboven niet moet aandringen.

(De meester vertrekt langs links achter, de koster gaat naar het café.)

Zevenentwintigste tafereel: Sooi – de koster

(Sooi komt de koster tegemoet in de cafédeur.)

KOSTER: Hebt ge dat gezien Sooi, de meester loopt hier ook rond.

SOOI: Ja koster. En ook met een boeketje bloemen.

KOSTER: Voor zijn Odile zaliger zegt hij, de leugenaar. En hij zou precies willen dat ik zijn madam zo rap mogelijk ga gezelschap houden in de hemel.

SOOI: Dan heeft hij bij Katrien gewonnen spel hè koster.

KOSTER: Katrien zal toch geen twee preekes willen zeker. Om zeker toe te komen.

SOOI: Wie weet koster. Misschien wil ze haar schade inhalen voor alles wat ze heeft moeten missen. Want als iemand als Katrien éne keer de goesting te pakken heeft dan is daar geen houden meer aan. Pas op, de meester is daar terug.

(Sooi en de koster verschuilen zich in de hoek rechts van de inkomdeur van het café.)

Achtentwintigste tafereel: de meester – Katrien

(De meester komt heel voorzichtig terug op het dorpsplein. Hij kijkt speurend rondom zich. Als hij ziet dat de kust veilig is gaat hij onder het raam van Katrien staan met de rug naar het café gekeerd. De hoofden boven het gordijn worden weer zichtbaar. Sooi en de koster kijken toe van om het hoekje. De meester zingt heel passioneel de eerste strofe van zijn liedje)

Katarina van het pleintje. *(naar bestaande muziek waarop auteursrechten verschuldigd zijn.- zie bijlage.)*

Katarina van het pleintje,
énige vurige vrouw,
ik noem je mijn lief konijntje
omdat ik zo van je hou.
Ik wil je altijd beminnen,
dragen je diep in mijn hart,
voelen je warmte van binnen,
sparen je iedere smart.

(Na de eerste strofe voert de meester een Spaanse dans ten tonele met veel gestamp met de hakken. Het hoofd van Katrien, vertrokken van kolère, wordt zichtbaar achter het gordijn. Na zijn dans zingt de meester de tweede strofe van zijn liedje.)

Katarina van het pleintje,
aanhoor nu toch mijne bee.
Mooiste en liefste konijntje,
kom nu en ga met me mee.
Samen gaan wij door het leven,
vreugd' en geluk wordt ons deel.
Ik wil je steeds alles geven,
voor jou is niets mij te veel. Olé!

(De meester eindigt in aanbidding, op één knie en met zijn ruiker bloemen omhoog geheven. Het venster wordt geopend en Katrien steekt haar hoofd naar buiten.)

KATRIEN: Wat heeft dat te betekenen?

MEESTER: Awel Katrien...

KATRIEN: En dat voor een meester, ge moest beschaamd zijn.

MEESTER: *(staat recht)* Ja maar Katrien.....

KATRIEN: Dat Sooi zoiets zou doen, daar zou ik niet van verschieten. Maar van u had ik dat nooit verwacht.

MEESTER: Ja maar, Sooi zei....

KATRIEN: Ziet ge 't wel dat die deugniet erachter zit.

MEESTER: Maar hij zei....

KATRIEN: Dat ik een schoon konijn ben zeker. Maar ik heb wel geen goesting om bij u in een kot te komen zitten.

MEESTER: Maar ik heb bloemekes meegebracht.

KATRIEN: Konijnen vreten geen bloemen. Die moeten gras hebben.

MEESTER: Ja maar Katrien, dat konijntje was maar om te kunnen rijmen met dat pleintje, wat wilt ge?

KATRIEN: Dat ge mij met rust laat dat wil ik, onnozelaar!

(Katrien doet kwaad het venster dicht.)

MEESTER: Zou Sooi mij dan toch een peer gestoofd hebben? Dat had hij echt niet mogen doen, zeker niet bij mij. *(heel ontroerd)* Odile, ik zal die bloemekes toch maar naar u brengen zeker. Want ik moet u om vergiffenis vragen Odile omdat ik u in gedachten ontrouw ben geweest met Katrien. Maar ik geloof niet dat ik het in 't echt ook zou gedaan hebben, echt waar niet Odile. Maar soms is een mens zwak niet waar, wat wilt ge.

(De meester gaat traag en met gebogen hoofd af.)

Negenentwintigste tafereel: Sooi – de koster – Katrien.

(Zodra de meester weg is komen Sooi en de koster te voorschijn en schateren van het lachen.)

SOOI: Hebt ge dat gezien koster?

KOSTER: Ik moet bijna janken van het lachen. “Mijn lief konijntje” zei hij. Als hij eraan had gekund, had hij ze achter haar oren gepakt.(tic)

SOOI: Katrien dacht zeker dat ze bij de meester gras en hooi zou te vreten krijgen.

KOSTER: Om nog maar te zwijgen van het kweken.

SOOI: Kom koster, nu is het uwen toer.

KOSTER: Zijt ge zot gij! Hebt ge niet gezien hoe koleirig dat ze is.

SOOI: Dat is omdat de meester gekomen is. Katrien had u verwacht jong.

KOSTER: Denkt ge dat?

SOOI: Maar natuurlijk, ik ben er zeker van. Hebt ge een schoon liedje klaar?

KOSTER: Ja Sooi, een heel schoon liedje.

SOOI: Met veel stroofkes?

KOSTER: Zo veel als ik wil Sooi.

SOOI: Allee vooruit dan. 't Is het moment. Katrien staat in brand van liefde.

KOSTER: Zou ik ze niet beter gaan blussen?

SOOI: Nee koster, ze moet heet blijven. Voor ge 't weet zit ge met haar te vrijen.

KOSTER: Ik ben bang dat ik het te warm zal krijgen.

SOOI: Vooruit bange schijter.

(Sooi duwt de koster tot in het midden van het plein en verbergt zich dan weer naast het café. De caféklanten achter het raam amuseren zich. De koster gaat aarzelend enige stappen verder, kijkt argwanend naar het bovenraam bij Katrien, dan in de zaal en dan naar Sooi. De koster doet stilzwijgend van “mag ik beginnen” met tic, Sooi knikt overtuigend van “begin maar”. De koster gaat nog een paar stappen verder, hetzelfde ritueel herhaalt zich. De koster maakt aanstalten om te beginnen maar loopt dan terug naar Sooi.)

KOSTER: Dedju Sooi, ik durf niet.

SOOI: Ja maar koster, Katrien zit er op te wachten. Vooruit met de geit.

(Sooi duwt de koster opnieuw tot in het midden van het plein. Dezelfde scène van daarjuist herhaalt zich. De koster raapt al zijn moed samen en zingt (roept) zo vals als maar mogelijk.)(muziek in bijlage)

KOSTER: Ta.... ra.... ra.... boempajee,
Katrientje gaat ge mee,
dan zijn we met ons twee
en krijgt ge mijne pree.

(Als het zingen gedaan is kijkt de koster triomfantelijk de zaal in (tic) en dan naar Sooi. Sooi doet met de duim omhoog teken dat het goed is. De koster kijkt terug naar

het bovenraam bij Katrien en zingt voor de tweede maal hetzelfde deuntje. Daarna kijkt hij opnieuw in de zaal, dan naar Sooi en dan vol verwachting naar boven. Hij heeft er plezier in gekregen en begint alvast voor de derde maal te zingen. Tijdens het zingen komt Katrien naar buiten gelopen met een mattenklopper. De koster zet het op een lopen rond de kiosk, achterna gezeten door Katrien in nachtkledij. Tijdens deze achtervolging wordt de volledige sterrenhemel ingeschakeld.

KATRIEN: Ik zal u leren mij voor de zot te houden.... daar zie... en daar zie... *(slaat er op los.)*

KOSTER: Sooi help... ze staat echt in brand... en ze is niet meer te blussen.

(Uiteindelijk vlucht de koster weg. Katrien gaat kwaad naar huis.)

KATRIEN: *(tot Sooi die voor het café staat)* Dat is allemaal uw schuld hè manneke.

SOOI: Ja maar Katrien, wat kan ik daar aan doen dat al het mansvolk zot is van u.

KATRIEN: Ik heb het mansvolk niet nodig.

SOOI: Maar 't mansvolk weet dat niet Katrien.

KATRIEN: Ze zullen het nu wel ondervonden hebben.

(Katrien gaat naar binnen. De koster komt voorzichtig om de hoek gluren.(tic))

KOSTER: Sooi is ze weg?

SOOI: Ja koster, kom maar, het gevaar is geweken. Ik had niet gedacht dat ge zou gaan lopen.

KOSTER: Wat moest ik anders doen?

SOOI: Blijven staan begot.

KOSTER: En op mijne smikkel laten slaan zeker.

SOOI: Maar neen koster, Katrien meent dat immers niet. Ze staat zo zot als een schup van u. Ze komt het zojuist nog te zeggen. "De koster", zei ze, "dat wordt de mijne" zei ze. "Maar ik wilde hem eerst eens testen of hij wel genoeg schrik heeft van mij. Maar nu ik weet dat ik hem de baas kan heb ik hem vandaag of morgen te pakken", zei ze. "Zeker weten", zei ze.

KOSTER: Ja maar Sooi, als het moet kan ik nog veel harder lopen. Ook zeker weten, dat zeg ik. En nu wil ik een grote pint want mijne mond is kurkdroog van de schrik. *(tic)*

(Sooi en de koster gaan binnen in 't café.)

Dertigste tafereel: Sooi – Tenette – Bertien – Tuur - Jeroom – de koster.

(Het is nu helemaal duister geworden. Tenette komt in de deur staan. Van links achter komt Bertien opgewandeld.)

BERTIEN: Zou onze Tuur in 't café zitten, Tenette?

TENETTE: Hoe kan ik dat weten? Maar dat onze Toon er zit dat weet ik wel.

BERTIEN: Dan zal onze Tuur er ook wel zitten. Ik zal eens zien zie. *(Bertien probeert boven het gordijn naar binnen te gluren.)* Ik denk dat ik hem zie. Ik zal hem eens rap gaan roepen.

TENETTE: Dat zou ik nu voor geen geld van de wereld doen.

BERTIEN: Daar doet ge mee wat ge wilt. Maar onze Tuur moet morgen om vier uur op. En dan maar lamenteren en klagen dat hij nog moe is. En dat zijne lever steekt.

TENETTE: Ja, gelijk uwe Tuur drinkt. Die heeft zeker een lever gelijk die vetten os die we laatst geslacht hebben. En die van onze Toon zal niet veel minder zijn.

BERTIEN: Ik zal eens proberen of ik hem meekrijg. *(Tenette gaat naar binnen. Bertien duwt de deur van het café open.)* Tuur.... Tuuuurrr, kom jong. 't Is tijd om te gaan slapen.

JEROOM: *(van in 't café)* Tuur, uwen engelbewaarder is hier. Die wil met u gaan slapen.

KOSTER: Kunt ge met mij ook niet geworden Bertieneke?

SOOI: Ge gaat Katrien toch niet jaloers maken hè koster?

TUUR: *(stomdronken)* Bertieneke, kom nog éne drinken poezeke... kom.

BERTIEN: Nee schat, ik ken dat. Dan blijven we weer plakken. Kom mee naar huis en bed in, 't is morgen vroeg dag.

JEROOM: Allee vooruit schat, naar huis met uw poezeke, of ik maak u een proces voor echtelijke ongehoorzaamheid.

TUUR: *(komt in de deur staan)* Toe Bertieneke, kom binnen. Dan drink ik nog éne om 't af te leren.

BERTIEN: Niks van... naar huis... ju.... vooruit.

TUUR: Ja maar.... nog éne... en dan...

BERTIEN: Tuur, ge moet den aap niet uithangen.

TUUR: *(imiteert Bertien)* Tuur, ge moet den aap niet uithangen. *(begint een aap na te bootsen)*

BERTIEN: Vooruit... naar huis zeg ik. *(Tuur springt op een stoel en speelt verder aap. Sooi en Jeroom komen naar buiten en staan lachend toe te kijken.)* Tuur, is 't nu genoeg!

(Tuur springt van de stoel waarbij hij half en de stoel helemaal omver valt. Dan loopt hij tot onder het raam van Katrien en begint daar de aap uit te hangen. Hij wordt achterna gezeten door Bertien en vlucht op de bank. Wanneer hij daar enige aapachtige bewegingen uitvoert valt hij pardoes op de grond. Bertien trekt hem recht en wijst met de vinger welke richting het opmoet.)

BERTIEN: Naar huis gij, lelijke aap!

(Tuur vlucht weg, achter de kiosk door en dan naar links, achterna gezeten door Bertien.)

Eenendertigste tafereel: Sooi – Suska - Toon – Jeroom – de koster – dorpsfiguur.

(Jeroom, Toon, Sooi en Suska zijn intussen ook naar buiten gekomen. Sooi en Suska zetten tijdens het gesprek het terras aan de kant.)

JEROOM: Ik zal ook maar vertrekken. Want als Katrien in de gaten krijgt dat ik bij u in 't café zat kan ik mij aan alles verwachten. Mensen, nog een goede nacht.

TOON: Ik trek er ook in. Tot morgen.

SOOI en SUSKA: Ja slaapwel, Jeroom, Toon.

KOSTER: *(komt buiten, stevig bedronken. Hij neemt Sooi kameraadschappelijk met de schouders)* Sooi, wij twee zijn gezworen kameraden.

SOOI: Ja koster, gezworen kameraden.

KOSTER: Voor eeuwig en altijd hè Sooi.

SOOI: Ja koster, voor eeuwig en altijd. Maar nu kunnen we beter maar gaan slapen.

KOSTER: Ja Sooi, slaapwel. Ik ga eerst mijn lief nog een serenade brengen want ik heb mijn bloemekes nog. *(Tic. De koster gaat waggelend tot onder het venster bij Katrien en zingt.)*

Ta... ra... ra... boempajee
Katrientje gaat ge mee
Dan zijn we met ons twee
en krijgt ge mijne pree

(roept) En als mijne pree niet genoeg is Katrieneke, dan zal ik voor u ... ritskes gaan vangen.

(De koster keert zich met de rug naar het huis van Katrien, roept "woepie!" en gooit de bloemen over zijn hoofd naar het raam van Katrien. Daarna vertrekt hij zingend naar links achter. Tijdens het zingen is de dorpsfiguur naar buiten gekomen. Sooi en Suska hebben intussen het terras netjes aan kant gezet.)

DORPSFIGUUR: Het dorpsplein is eindelijk tot rust gekomen. Slaap wel, Sooi, Suska.

SOOI en SUSKA: Slaapwel. *(Sooi en Suska gaan naar binnen en sluiten het café af.)*

(De dorpsfiguur gaat tot in het midden van het plein en zingt de laatste strofe van zijn lied "Als het schemert op het dorpsplein".)

Als de lichten stilaan doven,
de bewoners slapen gaan.
Slechts de sterren van hierboven
schitteren bij het licht der maan.
En sta ik hier in het midden
van het slapende dorpsplein
dan voel ik mij als een koning,
kan ik echt gelukkig zijn.

(Tijdens het zingen wordt beurtelings het licht gedoofd bij Katrien, Toon, Matil en Sooi. Daarna worden de straatlamp en de lantarens aan de kiosk gedoofd zodat enkel de sterrenhemel nog zichtbaar is. Bij het einde van het lied staat de dorpsfiguur in het donker onder de sterrenhemel op het dorpsplein. Fluitend of neuriënd vertrekt hij rechts achter.)

D O E K

VIERDE BEDRIJF

Tweëndertigste tafereel: Matil

(Zodra het doek open is komt Matil naar buiten. Ze sluit de deur achter zich dicht en gaat weg langs rechts achter.)

Drieëndertigste tafereel: Sooi – de pastoor.

(Sooi komt naar buiten en schikt de tafels en stoelen van het terras. Intussen fluit of neuriet hij het beginwijsje. De pastoor komt opgewandeld van linksachter.)

SOOI: Dag mijnheer pastoor.

PASTOOR: *(leest verder in zijn brevier en kijkt niet op)* Dag Sooi. *(De pastoor wandelt op en neer met verwondering nagekeken door Sooi.)*

SOOI: Hebt ge gene dorst, mijnheer pastoor?

PASTOOR: Nee Sooi. *(wandelt verder op en af)*

SOOI: Ge zijt toch zeker niet kwaad?

PASTOOR: Ja Sooi, ik ben kwaad, ik ben razend kwaad. Gelijk gij onze koster en de meester weer voor den aap gehouden heb! Dat betaamt niet meer. Onze koster, zo onschuldig en naïef als een klein onnozel kind. En de meester, zo een doorbrave vent. Om dan nog maar te zwijgen van Katrien, die schone, stille ziel.

SOOI: Wablief? Katrien een stille ziel? In uwe biechtstoel misschien. Maar hier op 't dorpsplein heb ik daar nog niet veel van ondervonden.

PASTOOR: Ge moest u schamen Sooi en uw leven beteren. Hoe gaat gij in godsnaam ooit in den hemel geraken?

SOOI: Door de grote poort, mijnheer pastoor.

PASTOOR: Wees daar maar niet zo zeker van.

SOOI: Zijt gij misschien zo zeker dat ge in den hemel komt?

PASTOOR: Helemaal zeker zijt ge natuurlijk nooit. Maar ik doe er heel hard mijn best voor Sooi. Ik zet mij met hart en ziel in voor mijn parochianen en ik bid heel veel. Ik ben er dan ook praktisch zeker van dat Onze Lieve Heer mij zal belonen en mijn gebed zal verhoren. En dat hij mij later vreugdevol zal opnemen in zijn oneindig schonen hemel.

SOOI: Awel mijnheer pastoor, ik wil u niet ontmoedigen maar vorige nacht heb ik weer zo'n rare droom gehad.

PASTOOR: Ik hoor u al komen met uw dromen Sooi.

SOOI: Maar deze keer was het een heel speciale droom, mijnheer pastoor. Ik droomde dat Katrien hier, die schone stille ziel, ging trouwen met de koster, dat onschuldig naïef klein onnozel kind. Echt waar mijnheer pastoor, ze zouden mekaar opgevreten hebben van liefde en ze wilden absoluut trouwen.

PASTOOR: Allee zeg, Katrien en de koster, dat had ik van die twee niet verwacht. En 't is misschien daarom dat ge ze een handje wilde toesteken?

SOOI: Voilà mijnheer pastoor, ge neemt mij de woorden uit de mond. Maar om verder te gaan... op hun trouwdag laten die twee daar toch een chique car komen om naar de kerk te rijden, een slee mijnheer pastoor van wel zes meter lang.

PASTOOR: Voor wat was dat nu nodig, dat vraag ik mij af. De kerk is hier toch vlak bij. En van wat gaat de koster dat betalen?

SOOI: Dat vroeg ik mij ook af, mijnheer pastoor. Maar pas op, dat was nog allemaal niks. Ze geven die chauffeur daar toch wel een paar borrels te drinken zeker. Wat zeg ik, een paar... misschien wel tien, in alle geval veel te veel.

PASTOOR: Ja zo is Katrien hè, ze giet altijd maar bij.

SOOI: Voilà, gij kunt het weten mijnheer pastoor. En als het tijd werd voor de trouw stappen ze hier in 't midden van het plein in die geweldige slee. Ze vertrekken richting kerk... maar daar op de hoek zie.... daar komt daar toch wel een grote zware camion afgevoegen. Die zatte chauffeur reageert te laat en krak... boem...patat... die slee zo plat als een vijg... en alle drie op slag morsdood... gedaan... fini.

PASTOOR: Dat is toch niet waar zeker? De koster en Katrien allebei...(de pastoor maakt een kruisje ten teken van 'dood') ... dood? (De pastoor kijkt omhoog een slaat een kruisteken) God hebben hun schone ziel.

SOOI: Uw vrome wens werd verhoord mijnheer pastoor want ze vlogen regelrecht naar den hemel. En ze mochten van Sinte Pieter direct naar binnen.

PASTOOR: (slaat een diepe zucht) God zij dank, wat een opluchting.

SOOI: Maar het allerergste moet nog komen mijnheer pastoor. Die twee waren nog tot over hun oren verliefd op mekaar en ze hadden de kans niet gekregen om te trouwen. En Katrien ... akkoord... een schone stille ziel maar als het erop aankomt niet op haar tong gevallen, dat moet ge toegeven hè mijnheer pastoor. (De pastoor knikt instemmend.) "Heilige Sinte Pieter", zei Katrien "wij komen heel graag in uwen oneindig schonen hemel maar dat en dat en dat hebben wij aan de hand gehad". En terwijl ze vlak voor Sinte Pieter zijne gouden bureau staat doet ze daar heel haar geval uit de doeken.

PASTOOR: Ja, deed ze dat? Vlak voor Sinte Pieter zijne gouden bureau? Die Katrien toch, dat zoude ge ze niet nageven.

SOOI: En ze deed nog veel meer, mijn heer pastoor. "Heilige Sinte Pieter", zei ze, "wij komen heel graag in uwen hemel als we hier kunnen trouwen."

PASTOOR: Amai zeg, zo astrant.

SOOI: "Ja maar Katrien", probeerde Sinte Pieter, "dat...." "Tut tut tut, we willen hier trouwen, anders....". "Ja maar Katrien", dat kan niet", zei Sinte Pieter. "Iets wat op aarde kan moet in den hemel toch zeker kunnen" kwetterde Katrien.

PASTOOR: Daarin had Katrien gelijk.

SOOI: Ja, dat zei de koster ook. "Sinte Pieter" zei hij" ik vind dat Katrien gelijk heeft. (tic)" Maar Sinte Pieter gaf niet af. "'t Kan echt niet", jammerde hij en hij pakte met zijn twee handen naar zijn hoofd, " 't kan echt niet". "Maar waarom toch niet", jankte Katrien. (Sooi grijpt met zij twee handen naar zijn hoofd) "Omdat wij hier gene pastoor hebben!"

PASTOOR: Sooi, lelijke loebas, ik kan daar helemaal niet mee lachen. En gij zult ook niet blijven lachen, gij. Als ge later zelf voor Sinte Pieter moet verschijnen zult ge de rekening gepresenteerd krijgen voor al die... die... die idiote dromen.

SOOI: Daar ben ik niet bang voor, mijnheer pastoor. Sinte Pieter was een visser en vissers lachen graag, dat weet ge toch. Ik durf wedden dat Sinte Pieter met zijne lange grijze baard nu zit te lachen dat hij schokt. En zonder dat zijn gezicht pijn doet.

PASTOOR: Ik heb u verwittigd Sooi. Ze zullen mij hierboven later niet kunnen verwijten dat ik tegenover u mijn plicht niet heb gedaan.

SOOI: Zijt maar gerust, mijnheer pastoor. En moest ik u zijn voorgedaan, dan zal ik voor u hierboven een goed wordeke doen.

(De pastoor vertrekt kwaad en met afgemeten stappen.)

Vierendertigste tafereel: Sooi – Suska – Toon – Tenette – Katrien – Bertien – Tuur – Matil – Jeroom – de koster – Joske – Joseeke

(Katrien komt naar buiten. Wanneer Sooi haar ziet wil hij haastig naar binnen gaan.)

KATRIEN: Sooi, Sooi, kom eens.

SOOI: Ik heb geen tijd Katrien.

KATRIEN: Dan moet ge tijd maken. Ik moet u iets verklappen.

SOOI: Dan heb ik alle tijd van de wereld want ge maakt mij heel curieus.

KATRIEN: Ik denk dat... dat Matil een lief heeft.

SOOI: Matil een lief? Zo een oude doos! Ga weg gij.

KATRIEN: En toch is het zo. Er heeft deze nacht een vent bij haar geslapen.

SOOI: Dat meent ge niet.

KATRIEN: Dat meen ik wel. *(stiller)* En meer dan geslapen.

SOOI: Dat liegt ge.

KATRIEN: Dat lieg ik niet. Ik heb ze bezig gehoord. 't Is een echt schandaal, Matil op hare leeftijd! Foei!.

BERTIEN: *(is naderbij gekomen van linksachter met haar boodschappentas)* Is er iets gebeurd?

KATRIEN: Ik zeg juist tegen Sooi dat er deze nacht bij Matil een vent geslapen heeft. Ik heb een mannenstem gehoord.

BERTIEN: Dat liegt ge.

SOOI: Dat heb ik ook al gezegd.

KATRIEN: Maar 't is echt waar. En 't was niet niks zulle. Dat ik, een jonkvrouw, dat allemaal heb moeten horen. Ik ben er nog niet goed van.

SOOI: Allee zeg, hoort ge zo goed wat er bij Matil gezegd en gedaan wordt.

KATRIEN: Als ge uw oor tegen de muur legt hoort ge letterlijk alles Sooi.

TOON: *(komt naar buiten)* Amai zeg, een samensholing. Is er iets serieus aan de hand?
(Tenette is ook buitengekomen en luistert mee.)

KATRIEN: *(is nu heel erg op haar hoede)* Awel... ik zeg tegen Sooi..... en tegen Bertien.....
 maar tegen u zeg ik het liever niet... want ik wil mij nergens mee bemoeien, maar....

TOON: Maar wat?

SOOI: Katrien denkt dat ze deze nacht bij Matil een mannenstem gehoord heeft.

TENETTE: Een mannenstem?

TOON: Bij ons bomma?

TENETTE: Och gottekes... ons Joseeke is daar gaan slapen.

TOON: Miljaarde... wat is hier aan 't gebeuren! *(Toon grijpt de klink van de deur bij Matil en begint te rammelen en te roepen.)* Open doen! Open doen dedju!

SOOI: *(tegen Suska, die ook is komen kijken)* Suska, dat is goed nieuws. Joseeke zit bij Matil met een vrijer, de hele nacht nog wel. En 't heeft er serieus aan toegegaan. Als ons Joske dat hoort zal zijn liefde rap afgekoeld zijn.

SUSKA: Ik vind dat heel erg voor Toon en Tenette.

SOOI: Dat is hun eigen schuld. Ze moeten hun dochter maar beter groot brengen.

(Intussen is ook Tuur en de koster er bij gekomen. Toon probeert door het sleutelgat naar binnen te kijken. Katrien, Sooi en de koster kijken naar binnen door het raam. Matil komt opgewandeld van rechtsachter, samen met Jeroom. Iedereen gaat achteruit behalve de vier die naar binnen gluren.)

MATIL: Scheelt er iets?

(De vier gluurdere verschrikken en komen achteruit.)

KOSTER: Ha Matil, we keken naar binnen om te zien.... of er iets te zien was. *(tic)**(De koster lacht onnozel.)*

TOON: Bomma, ik wil dat ge direct de deur openmaakt.

MATIL: Zijt maar kalm jong, 't kot staat niet in brand.

TOON: Jeroom, zeg dat ze direct de deur openmaakt of ik stamp ze kapot.

JEROOM: Kalm Toon, kalm jong, geen inbraak met geweld of ik moet tussenkomen.

TOON: Ze vraagt ons Joseeke te slapen en dan haalt ze begot een vent in huis.

JEROOM: Toon, dat zijn familiezaken. Daar kom ik niet tussen.

MATIL: Ik zal wel open doen Toon. Maar dan moogt ge wel een "toontje" lager zingen.
(Matil wil de deur ontsluiten.)

TOON: Nee, wacht, ik haal een wapen. Wie weet wat voor crapuul daar binnen zit.

SOOI: *(tot Suska)* Crapuul zegt hij. Ik ben curieus wie hij daar gaat buiten sleuren. Ons Joske zal nogal een gezicht trekken als hij dat allemaal hoort.

(Toon komt terug met een zwaar voorwerp, grote bijl of zware hamer, liefst namaak voor de veiligheid.)

TOON: Open maken bomma, dat ik hem de kop insla.

(Matil doet open. Toon vliegt al roepend en vloekend naar binnen.)

TOON: Miljaarde miljaar, zijt gij het. Dat is nu nog het toppunt. Maak dat ge wegkomt paljas, niksnut, onnozelaar, charlatan. En laat verdomme ons Joseeke gerust.

JOSEEKE: Pake... niet doen!.... niet doen!!!

(Sooi staat te glunderen en wrijft zich de handen.)

TOON: Zwijgen gij! En kruip in 't vervolg in uwen eigen nest. En gij, lelijke lorejas, zie dat ge nooit meer onder mijn ogen komt, stukske 'peut van mijn botten' .

(Toon duwt Joske, die nog maar half gekleed is, voor zich uit naar buiten. Joseeke komt na Toon naar buiten en loopt zo snel ze kan naar de slagerswinkel, gevolgd door Toon en Tenette.)

SOOI: *(heel teleurgesteld en ontgoocheld)* Joske verdomme, van waar komt gij ?

JOSKE: Van bij Matil hè pa, dat ziet ge toch.

SOOI: Maar wat had ge daar te zoeken?

JOSKE: Joseeke.

SOOI: Maar ge zou toch naar Leuven vertrekken.

JOSKE: Ik heb gezegd dat ik wel zou geraken waar ik graag was.

SOOI: Juist, en wij dachten dat dat in Leuven was.

JOSKE: Ik wil niet terug naar Leuven pa.

SOOI: Bij Matil in bed met Joseeke is plezanter zeker.

JOSKE: Als ge dat maar weet.

SOOI: Maar zo gaat ge nooit 'kinesinetherapeut' worden zulle.

JOSKE: Ik word gene 'kinesinetherapeut'. Ik word slachter verdomme.

SOOI: Hou uwe franke teut toe verdomme! En maak dat ge binnen zijt schandaal. Binnenkort durf ik nog niet meer onder de mensen komen.

(Joske, gevolgd door Suska en Sooi gaan binnen in 't café. Ze worden nageroepen door Katrien.)

KATRIEN: Dat zou een schoon zaak zijn, Judas. En wat er met uw Joske gebeurt is uw verdiende straf. *(tot Matil)* Maar van uw Joseeke had ik dat toch niet verwacht zulle Matil.

KOSTER: Die is er zo bang niet van als gij hè Katrien. Die twee hebben er gisterenavond meer plezier van gehad als wij. *(tic)(Katrien gaat kwaad naar binnen.)* Nu is ze in haar wiek geschoten zie. Ik maak mij best uit de voeten want seffens zit ze weer achter mij aan. Salu. *(De koster vertrekt.)*

MATIL: *(doet teken naar de overkant)* Die vier daar zijn nooit jong geweest zeker?

TUUR: Toch wel Matil, maar ze zijn 't vergeten. Hier uw gazet, asjeblief.

MATIL: Merci Tuur.

(Tuur steekt een brief binnen bij Katrien.)

TUUR: Bij Sooi kom ik straks terug. Daar is nu toch gene borrel te ratten.

BERTIEN: Ik zal ook maar wachten voor de slachter. Tot straks ... en niet te laat hè Tuur.

TUUR: En niet te zaat zeker Bertien. Dan maar zoals altijd.

BERTIEN: Dat is al erg genoeg.

(Bertien vertrekt links achter, Tuur rechts achter).

MATIL: Komt ge mee een borrel drinken, Jeroom?

JEROOM: Nee Matil een andere keer graag, als het hier wat rustiger geworden is. Nog een goede dag. *(vertrekt links achter.)*

MATIL: Dag Jeroom. *(gaat naar binnen.)*

Vijfendertigste tafereel: Sooi – Joske

(Sooi komt in de deur staan en kijkt of het plein verlaten is. Dan roept hij naar binnen.)

SOOI: Joske!

JOSKE: *(van in 't café)* Ja pa?

SOOI: Kom, we gaan even buiten zitten.

JOSKE: Ik blijf liever binnen.

SOOI: Nee, ge moet komen. Ik moet eens met u praten.

(Sooi zet zich op het terras, Joske komt in de deuropening staan.)

JOSKE: Kunnen we binnen niet praten? Ge hebt toch geen geheimen voor ons ma zeker?

SOOI: Zou dat misschien niet kunnen?

JOSKE: Gij toch niet, hè pa, dat bestaat toch niet.

SOOI: Kom, kom hier eens zitten. *(Joske zet zich bij Sooi)* Joske jong, wat zijt ge eigenlijk van plan met dat Joseeke?

JOSKE: Ik zie ze graag pa, ik zie ze doodgraag.

SOOI: Gelijk ge mij en ons ma graag ziet, toch niet meer. Ik bedoel.... toch niet om er mee te trouwen.

JOSKE: Toch wel pa, en als 't kan zo rap mogelijk.

SOOI: Maar waarom moet dat ineens allemaal zo rap gaan? Wacht toch nog een beetje.

JOSKE: Ja maar pa, met te lang te wachten heb ik vroeger dikwijls in mijn broek gedaan. Dat hebt ge mij zelf verteld.

SOOI: Maar ge hebt toch nog al de tijd Joske. Kijk toch eens wat verder dan uw neus lang is.

JOSKE: Nee pa, mijn neus heeft daar niks mee te maken. Ik trouw met Joseeke, dat hebben we mekaar beloofd. En liever vandaag nog dan morgen.

SOOI: Maar Joske, dat kan niet jong, dat kan echt niet.

JOSKE: En waarom niet pa? Dat zou ik wel eens willen weten.

SOOI: Moet ik dat nu echt vertellen?

JOSKE: Dat zou ik geloven. En met gene zever voor de dag komen want dan trouwen we toch.

SOOI: Was het maar zever Joske. Maar het is heel wat anders. Maar ge kijkt toch heel hard op naar uwe pa hè Joske?

JOSKE: Ja zeker pa, gij zijt de beste en de sterkste die er is. Gij zijt er één uit de duizend.

SOOI: Dan zal het nog moeilijker vallen om aan te nemen dat die beste, sterke pa ook maar een gewone zwakke mens is.

JOSKE: Wij zijn toch allemaal maar zwakke mensen pa. Maar van al die zwakke mensen zijt gij de minst zwakke, zeker weten.

SOOI: Awel Joske... 't zal er toch uit moeten zeker. Vroeger.... zo'n twintig jaar geleden.... toen ben ik eens heel zwak geweest jong. Maar ge weet hoe dat gaat... nee verdomme, ge weet niet hoe dat gaat.... daarvoor zijt ge nog veel te jong. En ge zult het ook niet kunnen begrijpen, vrees ik. Maar toen... ja.... ik met een zotte... en ook met een zatte kop.... En Tenette... weet ge wel.... die was zo een beetje depressief omdat hare Toon weer zoveel dronk... en ze zo veel alleen was. En ik wilde haar wat troosten.... En ik heb ze getroost.... ik heb ze heel hard getroost... ja verdomme, meer dan getroost. *(half wenend)* Dedju dedju, hoe heb ik het toch kunnen doen.

JOSKE: Ja maar pa, wat wilt ge mij nu zeggen?

SOOI: Ik wil zeggen...dat Joseeke.... dat Joseeke.... uw zuster is.

JOSKE: *(springt recht)* Paaaa!!! Dat is toch niet waar zeker!!*(Sooi knikt met een vertrokken gezicht van 'ja'.)* Nu hebt ge mijn leven helemaal kapot gemaakt. En daar heeft ons ma ocharme al die jaren moeten mee leven.

SOOI: Ja maar Joske, uw ma weet dat niet!

JOSKE: Dan ga ik het haar direct vertellen.

(Joske wil naar binnen gaan, Sooi wil hem tegenhouden.)

SOOI: Niet doen Joske, niet doen verdomme. Dan maakt ge ons ma haar leven ook kapot.... en 't mijne ook.

(Joske duwt Sooi opzij en gaat naar binnen, gevolgd door Sooi.)

Zesendertigste tafereel: Toon – Joseeke.

(Toon komt in de deur staan en kijkt of het plein verlaten is.)

TOON: Joseeke!

JOSEEKE: *(van in de winkel)* Ja pa?

TOON: Kom we gaan even buiten zitten.

JOSEEKE: Ik blijf liever binnen.

TOON: Kom toch maar buiten, ik moet eens met u praten.

(Toon gaat op de bank zitten voor de kiosk, Joseeke komt in de deuropening staan.)

JOSEEKE: Kunnen we binnen niet praten? Ge hebt toch geen geheimen voor ons ma zeker?

TOON: Zou dat misschien niet kunnen?

JOSEEKE: *(lachend)* Gij toch niet hè pa. Dat bestaat toch niet.

TOON: Kom, kom hier eens bij mij zitten. (*Joseeke zet zich naast Toon op de bank.*) Joseeke wicht, wat zijt ge eigenlijk van plan met dat Joske?

JOSEEKE: Ik zie hem graag pa, ik zie hem doodgraag.

TOON: Gelijk ge mij en ons ma graag ziet, maar toch niet meer... ik bedoel toch niet om er mee te trouwen.

JOSEEKE: Toch wel pake, en als 't kan zo rap mogelijk.

TOON: Maar waarom moet dat ineens allemaal zo rap gaan? Wacht toch nog een beetje.... kijk eens rond.... er zijn nog jongens genoeg. En als 't pakt....

JOSEEKE: ... kalft den os zeker. Nee nee pake, ik trouw met Joske, dat hebben we mekaar beloofd. En liever vandaag nog dan morgen.

TOON: Ja maar Joseeke, dat kan niet wicht, dat kan echt niet.

JOSEEKE: En waarom niet pake? Dat zou ik wel eens willen weten.

TOON: Joseeke, als ik u dat moet vertellen durf ik u nooit meer onder ogen komen.

JOSEEKE: Allee pake, zo erg kan het toch niet zijn. Gelijk wat ge vertelt, ge zijt en blijft voor altijd mijne pa.

TOON: Echt waar Joseeke?

JOSEEKE: Natuurlijk pake, echt waar.

TOON: Awel Joseeke, dan moet het er maar uit zeker. Vroeger.... zo'n twintig jaar geleden.... heb ik een grote stommititeit gedaan. Ik had zo weer een periode dat ik veel dronk.... veel te veel dronk.... en uw ma was daar lastig voor. Maar daar had ze wel gelijk in.... Alleen ... toen wist ik dat nog niet zo goed. En daarmee ging het thuis niet gelijk als het moest zijn. En toen ben ik zo wat troost gaan zoeken in 't café... bij Suska. En Suska heeft mij getroost.... meer dan getroost.... want van troosten ... daar kende ze alles van. (*begint te wenen*) Verdoeme, verdoeme, hoe heb ik het toch kunnen doen.

JOSEEKE: Wat kunnen doen pake? Wat wilt ge mij nu zeggen?

TOON: Ik wil zeggen... dedju toch.... ik wil zeggen... dat Joske.... dat Joske....uw broer is.

JOSEEKE: Paaaaakeee!!! Dat is toch niet waar zeker!! (*Toon knikt met een vertrokken gezicht van 'ja'.*) Nu hebt ge heel mijn leven kapot gemaakt.

TOON: (*wil Joseeke troosten en zijn armom haar schouders leggen*) Ja maar Joseeke...

JOSEEKE: (*slaat de arm weg*) Blijf van mij af. Ik wil u niet meer zien.

TOON: Joseeke toch.

JOSEEKE: Laat mij alleen pa, asjeblief.

TOON: (*gaat naar binnen*) Dat moest er van komen.

Zevenendertigste tafereel: Joske – Joseeke.

(*Als Toon binnen is komt Joske naar buiten. Hij ziet Joseeke op de bank zitten.*)

JOSKE: Ha Joseeke.

JOSEEKE: Joske.

(Joske zet zich bij Joseeke op de bank. Ze nemen mekaar bij de hand.)

JOSKE: Joseeke toch.

JOSEEKE: Joske , onze pa heeft met mij gesproken. *(half wenend)* Ik heb verschrikkelijk slecht nieuws Joske.

JOSKE: Ik weet het al Joseeke. Onze pa heeft mij ook alles verteld.

JOSEEKE: Weet uwe pa dat dan?

JOSKE: Natuurlijk weet hij dat. 't Zou er nog aan mankeren dat hij dat niet zou weten.

JOSEEKE: Dan zijn we dus.... broer en zus.

(Ze laten mekaar verleggen los en schuiven wat van elkaar weg.)

JOSKE: Ja, broer en zus.

JOSEEKE: Dag... broerke.

JOSKE: Dag... zusje.

JOSEEKE: *(wenend)* Nu kunnen we niet trouwen.

JOSKE: *(ook wenend)* Is dat niet wreed zeg... mekaar zo graag zien... en dan niet kunnen trouwen. En dat allemaal door de schuld van uw vader.

JOSEEKE: Ik moet uwe pa bewonderen.

JOSKE: Wablief! Onze pa bewonderen! Voor wat dan wel?

JOSEEKE: Omdat hij uw ma niet in de steek gelaten heeft.

JOSKE: Ons ma nog in de steek laten ook. Dat zou het toppunt geweest zijn. Ons ma ocharme.

JOSEEKE: Ge moet uw ma niet zo hard beklagen. Ze had maar beter op haar affaire moeten passen.

JOSKE: Ja maar, daar kon ons ma toch niks aan doen zeker. Ze kon onze pa toch niet vastbinden.

JOSEEKE: Uw ma moest uwe pa niet vastbinden. Ons ma had beter onze pa vastgebonden.

JOSKE: Goed gij, dan had onze pa zeker vrij spel gehad.

JOSEEKE: Vrij spel gehad? Om wat te doen?

JOSKE: Wat hij gedaan heeft verdomme.

JOSEEKE: Ja maar, wat heeft uwe pa dan gedaan?

JOSKE: Dat weet ge toch. Uwe pa heeft het u zelf verteld. Ik kan er niet aan uit dat die twee nog zo goed overeenkomen.

JOSEEKE: Ja maar, onze pa heeft mij niks verteld over uwe pa. Hij heeft mij alleen verteld wat hij zelf heeft uitgestoken.

JOSKE: En wat heeft hij uitgestoken?

JOSEEKE: Maar dat weet ge toch, dat verschrikkelijk nieuws.

JOSKE: Joseeke, ik kan niet meer volgen zulle. Ik vrees dat er hier iets niet klopt meisje. Wat heeft uwe pa u juist verteld?

JOSEEKE: Awel, dat hij en uw ma....

JOSKE: Verdomme... en onze pa zei dat hij en uw ma....

JOSEEKE: Ja maar.... dan hebben ze....

JOSKE: Miljaar... dat bestaat toch niet ...partnerruil verdomme.

JOSEEKE: Joske als dat zo zit moeten we eens logisch redeneren.

JOSKE: Daar staat mijne kop niet naar.

JOSEEKE: Probeer het toch maar. Als uwe pa in feite mijne pa is...

JOSKE: En uwe pa is in feite mijne pa...

JOSEEKE: En over ons ma's zal er wel geen discussie zijn zeker.

JOSKE: Dan hebben we allebei een verschillende pa...

JOSEEKE: En een verschillende ma en zijn we niet broer en zus.

JOSKE: In feite moeten we alleen maar van pa verwisselen.

JOSEEKE: Dan kunnen we beter trouwen hè Joske. Dan kunnen we ze allebei houden.

JOSKE: Daar hebt ge gelijk in. Maar 't ergste is dat ze van mekaar niet weten wat ze uitgestoken hebben. Anders zouden ze ons niet verbieden van te trouwen.

JOSEEKE: En als we nu toch trouwen...

JOSKE: ... komt de waarheid aan het licht.

JOSEEKE: Zie dat ons ma's mekaar in 't haar vliegen.

JOSKE: Of dat ons pa's mekaar op hun gezicht kloppen.

JOSEEKE: Eigenlijk hebben ze mekaar niks te verwijten.

JOSKE: Nee verdomme, ze hebben alle vier evenveel schuld.

JOSEEKE: En daar mogen wij niet het slachtoffer van worden.

JOSKE: Dus... vooruit met de geit. Wij vragen om te trouwen.

JOSEEKE; Maar hoe gaan we dat aan boord leggen zonder dat het verkeerd afloopt?

JOSKE: Awel Joseeke, gij vraagt uw ma en uwe pa om bij ons op het terras een pint te komen drinken. En als onze pa of ons ma aan 't bedienen zijn, roep ik de andere erbij en dan....

JOSEEKE: Boem... laten we de bom ontploffen.

JOSKE: Dat zal nogal een slag geven. Kom, we beginnen eraan.

Achtendertigste tafereel: Sooi – Suska – Toon – Tenette – Joske – Joseeke.

(Joske gaat binnen in het café. Joseeke opent de deur van de slagerswinkel en gaat in de deuropening staan.)

JOSEEKE: Pake!

TOON: *(van in de winkel)* Ja kind.

JOSEEKE: Kom eens als ge wilt.

(Joseeke gaat naast de deur staan. Toon komt in de deuropening.)

TOON: Wat is er?

JOSEEKE: Zoudt ge voor mij iets willen doen pake?

TOON: Natuurlijk Joseeke, alles, alles wat ge maar wilt. Maar dan moogt ge niet meer kwaad zijn.

JOSEEKE: Ik ben niet meer kwaad pake. En 't is zo een schoon weer en ik dacht zo bij mezelf, laten gij en ons ma en ik nu eens gezellig op het terras gaan zitten en een goede pint drinken.

TOON: Een goede pint drinken? Heel graag Joseeke en nog liever twee of drie. Maar of ons ma zal meekomen dat is een ander 'quelque chose'.

JOSEEKE: Ze moet pake. Dan kunnen de mensen van 't plein met eigen ogen zien dat alles is bijgelegd... na dat van deze morgen.

TOON: Gelijk hebt ge kind. Ik zal ze roepen en ze moet meekomen.

(Toon gaat naar binnen, Joseeke zet zich op het terras.)

SOOI: *(komt naar buiten)* Ha Joseeke, hebt ge dorst kind? Of komt ge ons Joske verleiden?

JOSEEKE: Nee Sooi, de tijd van 't verleiden is voorbij, hoop ik.

SOOI: Ja, dat hoop ik ook. Misschien kunt ge hem wat troosten omdat hij terug naar Leuven vliegt.

JOSEEKE: Nee Sooi, dat doe ik zeker niet. Van te veel troosten daar komen vodden van.

SOOI: Daar ken ik niets van.

JOSEEKE: Ik kom gewoon een pint drinken en ons ma en onze pa komen subiet ook.

SOOI: Ha zo, wordt de grote verzoening gevierd?

JOSEEKE: Ja zeker Sooi. En de mensen mogen dat gerust zien.

SOOI: Dat is nog zo geen slecht gedacht Joseeke. Wacht, ik roep ons Suska en ons Joske er ook bij. Dan kan heel het dorpsplein zien dat alles bijgelegd is en dat er hier niks aan de hand is met een reukske aan.

JOSEEKE: Ja, doe dat Sooi. Dat komt heel goed uit.

(Sooi gaat naar binnen, Joseeke blijft even alleen.)

JOSEEKE: Niks aan de hand met een reukske aan? Wacht even pa.... het zal hier nog ferm gaan stinken.

(Toon en Tenette komen uit de slagerswinkel.)

TENETTE: Waar trekt dat op, zo vroeg op de dag en met al dat werk hier komen zitten om niks te doen.

JOSEEKE: Ja maar make, soms is niks doen en eens met mekaar praten veel belangrijker dan altijd maar werken.

TENETTE: Ik vraag mij af wat er nog te zeggen valt.

JOSEEKE: Misschien veel meer dan ge denkt make.

(Sooi komt buiten met een dienblad met drank. Suska volgt hem terwijl ze haar handen afdroogt aan haar schort. Joske volgt als laatste en doet teken aan Joseeke om bij hem te komen staan. Sooi zet zich tegenover Toon, Suska tegenover Tenette.)

SOOI: Ha ge zijt er al. Dan gaan we er éne drinken op mijn kosten.

TOON: Nee, nee Sooi, laat zijn, op mijn kosten, ik betaal.

SOOI: Toon, de eerste ronde is altijd van 't huis, daarna doet ge wat ge wilt. Schol. *(ze drinken)*

SUSKA: Waarom is dat allemaal nodig?

TENETTE: Dat vraag ik mij ook af.

SOOI: Ik vind het een goed gedacht van Joseeke. We zijn al zo lang goede burens en dan mag er toch geen ruzie komen omwille van een stommitieit van ons kinderen. Want iedereen kan wel eens een stommitieit doen, nietwaar Tenette?

TENETTE: Daar weet ik niks van.

SUSKA: En zo een dingen zouden ook beter niet gebeuren.

TOON: Dat is waar Suska. Maar zolang een mens een mens blijft, zullen er van die toeren uitgehaald worden. Denkt gij dat ook niet?

SUSKA: Daar weet ik niks van.

JOSEEKE: Feitelijk hebben wij u een beetje opzettelijk doen bijeenkomen.

SOOI: Ha ja? *(Sooi trekt een vragend gezicht.)*

TOON: Ho zeker.

JOSKE: Ja, na hetgeen er deze morgen is voorgevallen...

JOSEEKE: *(kijkt naar Toon)*...en nu ik weet wat ik eerst niet wist...

JOSKE: *(kijkt naar Sooi)*... en ik ook weet wat ik eerst niet wist...

JOSEEKE: ... hebben we besloten om allebei ons verstand te gebruiken...

(De vier ouders aan tafel slaken een diepe zucht van opluchting)

JOSKE: ...en zo rap mogelijk te trouwen.

TOON – TENETTE – SOOI - SUSKA: *(slaan in paniek en roepen om ter hardst)* : Dat kan niet!!!

(Het wordt ijsig stil. Toon en Tenette bekijken mekaar verbouwereerd en niet begrijpend. Sooi en Suska doen hetzelfde. Dan dringt de waarheid tot hen door. Suska en Tenette komen langzaam recht en staan als twee kemphanen neus aan neus tegenover mekaar. Sooi en Toon doen daarna hetzelfde.)

TENETTE: Suskaaaa!!!

SUSKA: Teneeette!!!

TOON: Soooooiii!!!

SOOI: Sint-Antonius!!!!

(Ze zetten zich langzaam terug neer. Er valt een korte stilte.)

JOSEEKE: Wij denken dat het wel kan... hè Joske?

(Joske knikt overtuigd en duidelijk geamuseerd van 'ja'. De anderen kijken strak voor zich uit.)

JOSKE: ... en dat... dàt ...misschien nog het beste is.

JOSEEKE: Want vermits ik nu ineens twee pa's heb....

JOSKE: ... en ik dezelfde twee pa's heb...

JOSEEKE: ... en zowel Joske als ik die graag allebei willen behouden...

JOSKE: ... kunnen we het beste maar trouwen.

JOSEEKE: Ja, dan is er hier en daar nog wel iets wat niet helemaal klopt...

JOSKE: ... want onze echte pa wordt dan onze schoonpapa...

JOSEEKE: ... maar 't blijft dan toch allemaal in de familie.

TOON: Zie ons hier nu zitten als vier onnozelaars.

TENETTE: Maar wat gaat ge ermee doen Toon?

TOON: Moet ge dat niet aan Sooi vragen?

TENETTE: Nee, ik vraag het aan u.

TOON: Voor mij mag het als zij daar er ook mee akkoord zijn.

SUSKA: Voor mij mag het als het voor onze Sooi goed is.

SOOI: Als het aan mij ligt.... wel.... dan wordt er binnenkort bruiloft gevierd op het dorpsplein.

JOSKE: Merci pa en pa

JOSEEKE: En pa... en pa.

JOSKE: En ma's natuurlijk ook.

SOOI: Maar pas op, 't is gelijk als ons Joske gezegd heeft: 't blijft allemaal in de familie.
Want als die van het dorpsplein dat ooit moeten weten....

TOON: Oei, oei, oei, mijn oren toeten er nu al van.

JOSEEKE: En als er in 't vervolg nog eens iemand moet getroost worden...

JOSKE: ... dan loopt ge niet meer naar de burenhè....

JOSEEKE: ... ook al blijft het nu zeker in de familie.

SOOI: Dat is beloofd kinderen, daar drinken we op.

(Iedereen heft het glas, er wordt geklonken en gedronken. De muziek zet in en er wordt geëindigd met het slotlied.)

Slotlied: De mensen van het dorpsplein. *(naar bestaande muziek waarop auteursrechten verschuldigd zijn. – zie bijlage)*

SAMEN: De mensen van het dorpsplein
zijn een bonte allegaar.
Wij leven met ons zorgen
maar we houden van elkaar.
Gebeuren er soms dingen,
wordt er dan wel eens gepraat,

dat nemen wij erbij want ach
je weet wel hoe dat gaat.

REFREIN: Kom en zie,
samen vormen wij één grote 'familie'.
Kom en zie,
samen vormen wij één grote 'familie'.

JOSKE: Een jongen vond het meisje
waar hij zo had naar getracht.
Hij vroeg toen aan zijn vader
wat die over trouwen dacht.
Toen zei die grote vader
tot de jongen zijn verdriet:

SOOI: "Dat meisje is je zuster
maar je moeder weet dat niet."

SAMEN: refrein

JOSEEKE: Het meisje zijner dromen
vroeg op haar beurt aan haar pa.
Wat zou je ervan denken
als ik met hem trouwen ga.
Het is niet te geloven
maar ze hoorde 't zelfde lied:

TOON: "Die jongen is je broeder
maar je moeder weet dat niet".

SAMEN: refrein

JOSKE + JOSEEKE:
De jongen en het meisje
stonden toch wel erg verstoeld
en hebben hun verhaal toen
aan elkander doorverteld.
Toen kwam het voor hen beiden
onherroepelijk vast te staan:
hun vaders en hun moeders
waren samen schuin gegaan.

SAMEN: refrein

DOEK

E I N D E

Het Dorpsplein

Muziek: A. en R. Gybels

Ik woon op het dorps - plein en zing er mijn lied.

Ik voel mij ge - luk - kig zo als u wel ziet.

Van vroeg in de mor - gen tot 's a - vonds heel laat,

zing ik in mijn her - berg en hier op de straat.

Liedje over de vrouwen.

Muziek: A. en R. Gybels

strofe:

Als ik tot mid-der-nacht een pint - je ben gaan drin-ken...
 Maar als ze zelf o - ver het dorps-plein kan fla - ne - ren
 en ik des mid - dags in mijn bed nog lig te stin - ken.
 of met de bu - ren u - ren kan staan te la - me - ren.
 Dan is mijn vrouw-ke met geen woord meer aan te spre-ken
 Ver-dwijnt haar slecht hu-meur en kan mij niets ge - beu - ren
 en word ik o - ver - spoeld met ha - re don-der - pre-ken.
 dan is 't ge - daan met al het kla-gen en het zeu - ren.

refrein:

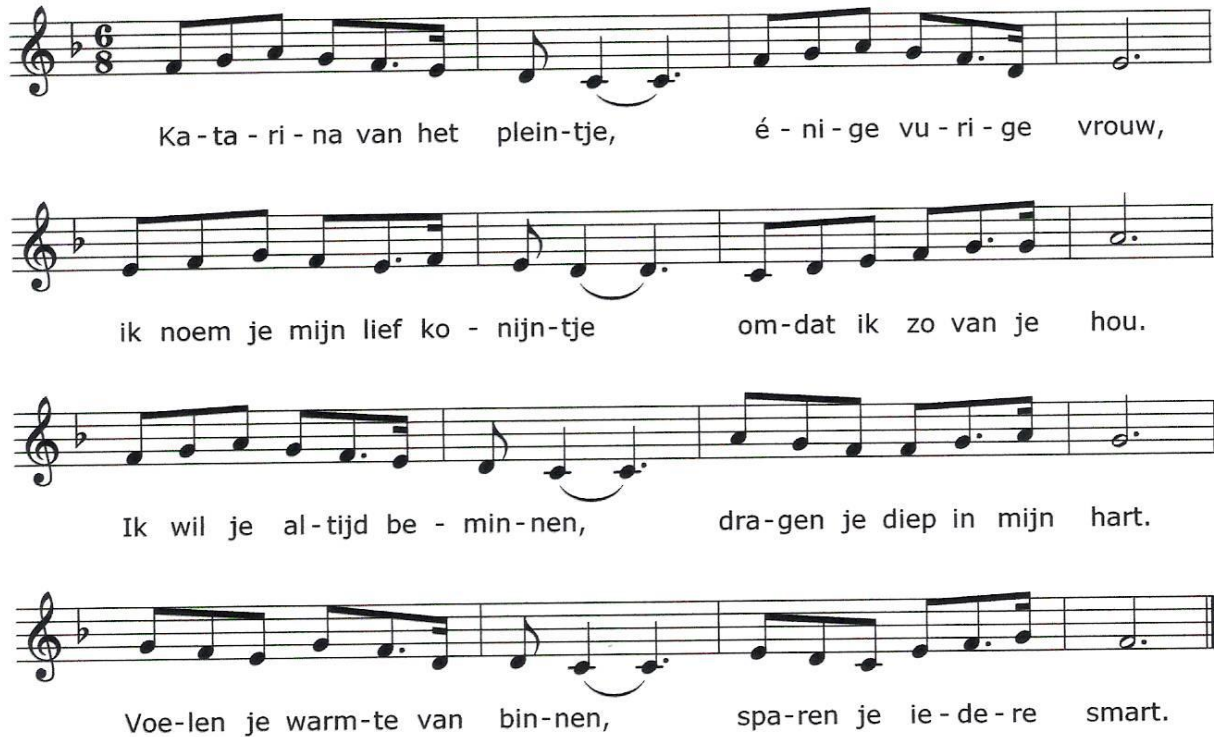
Dat is mijn Sus-ka dat is Te - nette. Twee ech-te vrou-wen ja tot en met.
 Dat is mijn Sus-ka dat is Te - nette. Maar ech-te vrou-wen dus op-ge - let.

Als het schemert.

Muziek: A. en R. Gybels

Op de wijze van 'Catharina van Cordoba'.

Ka - ta - ri - na van het plein-tje, é - ni - ge vu - ri - ge vrouw,
 ik noem je mijn lief ko - nijn-tje om-dat ik zo van je hou.
 Ik wil je al-tijd be - min-nen, dra-gen je diep in mijn hart.
 Voe-len je warm-te van bin-nen, spa-ren je ie - de - re smart.

Tarara.

Naar oud volksgezag.

Ta... ra... ra... boem-pa-jee Ka-trien-tje ga-de mee dan zijn we
 met ons twee en krijg - de mij - ne pree.

Op de wijze van:
'Scandal in the family'.
 (auteursrechten verschuldigd)

strofe:

De men-sen van het dorps-plein zijn een bon-te al-le-gaar.

Wij le-ven met ons zor-gen maar we hou-den van el-kaar.

Ge - beu-ren er soms din-gen wordt er dan wel eens gepraat,

dat ne-men we er-bij want ach je weet wel hoe dat gaat.

refrein:

Kom en zie sa-men vor-men wij een gro-te 'fa - mi-ly'